

المنتقى من المتجر الرابع في ثواب

العمل الصالح - المعتمد

گزیده کتاب بازار پرسود در ثواب اعمال خیر

(المتجر الرابع في ثواب العمل الصالح)

گزیده کتاب بازار پرسود در ثواب اعمال خیر (المتجر الرابع فی ثواب العمل الصالح)

ثواب علم و علما

از معاویه - رضی الله عنه - روایت است که گفت: رسول
الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«مَنْ يُرِدَ اللَّهُ بِهِ خَيْرًا يُفْقِهْهُ فِي الدِّينِ». «هر کسی الله متعال به او
اراده خیر داشته باشد، او را در دین فقیه می گرداند».

به روایت بخاری (۷۱) و مسلم (۱۰۳۷)

و از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله
- صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«مَنْ سَلَكَ طَرِيقًا يَلْتَمِسُ فِيهِ عِلْمًا سَهَّلَ اللَّهُ لَهُ بِهِ طَرِيقًا إِلَى الْجَنَّةِ،
وَمَا اجْتَمَعَ قَوْمٌ فِي بَيْتٍ مِنْ بُيُوتِ اللَّهِ، يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ، وَيَتَدَارَسُونَهُ
بَيْنَهُمْ، إِلَّا نَزَلَتْ عَلَيْهِمُ السَّكِينَةُ، وَغَشِيَتْهُمْ الرَّحْمَةُ، وَحَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ،
وَذَكَرَهُمُ اللَّهُ فِيمَنْ عِنْدَهُ». «هرکس راهی را ببیماید که در آن در
پی علمی باشد الله به سبب آن برایش راهی به سوی بهشت
آسان می سازد، و گروهی در خانه ای از خانه های الله جمع
نمی شوند، تا کتاب الله را بخوانند، و آن را در بین خود
مدارسه کنند، مگر آنکه آرامش بر آنان نازل می شود، و
رحمت آنان را فرا می گیرد، و ملائکه آنان را در بر می
گیرند، و الله آنها را نزد کسانی که پیش اویند یاد می کند».

به روایت مسلم (۲۶۹۹).

ثواب آموزش علم

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«إذا مات الإنسان انقطع عنه عمله إلا من ثلاث: صدقة جارية، أو علم ينتفع به، أو ولد صالح يدعو له». «هرگاه فرزند آدم بمیرد عملش از او قطع می شود مگر از سه راه: صدقه جاریه یا علمی که از آن سود برده شود، یا فرزند صالحی که برایش دعا کند».

به روایت مسلم (۱۶۳۱)

و از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«من دعا إلى هدى كان له من الأجر مثل أجور من تبعه لا ينقص ذلك من أجورهم شيئاً، ومن دعا إلى ضلالة كان عليه من الإثم مثل آثام من تبعه لا ينقص ذلك من آثامهم شيئاً». «هر کس به سوی هدایتی فرا خواند برایش مانند اجر کسانی که از او پیروی کنند خواهد بود و این از اجر آنها چیزی کم نمی کند، و کسی که به سوی گمراهی ای دعوت دهد بر او مانند گناهان کسانی که از وی پیروی کنند خواهد بود و این از گناهان آنها چیزی کم نمی کند».

به روایت مسلم (۲۶۷۴)

از ابو مسعود انصاری - رضی الله عنه - روایت است که گفت: رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«من دل علی خیر فله مثل أجر فاعله». «هر کسی [مردم را] به خیری راهنمایی کرد، پاداشی مانند پاداش انجام دهنده آن دارد».

به روایت مسلم (۱۸۹۳).

ثواب وضو و کامل انجام دادن آن

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«إذا توضأ العبد المسلم أو المؤمن فغسل وجهه خرج من وجهه كل خطيئة نظر إليها بعينه مع الماء أو مع آخر قطر الماء، فإذا غسل يديه خرج من يديه كل خطيئة كان بطشتها يداه مع الماء أو مع آخر قطر الماء، فإذا غسل رجليه خرجت كل خطيئة مشتها رجلاه مع الماء أو آخر قطر الماء حتى يخرج نقياً من الذنوب». «هرگاه بنده مسلمان یا مومن وضو بگیرد و چهره خود را بشوید، هر گناهی که با نگاهش انجام داده با آب یا با آخرین قطره آب از چهره اش خارج میشود، و چون دستانش را بشوید هر گناهی که با دستانش آن را انجام داده با آب یا با آخرین قطره آب از دستانش بیرون می آید، و چون پاهایش را بشوید هر گناهی که با پاهایش به سوی آن رفته با آب یا با آخرین قطره آب از

آن خارج می شود، تا آنکه پاک از گناهان [از وضویش] بیرون می آید».

به روایت مسلم (۲۴۴).

و از عثمان بن عفان - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«من توضأ فأحسن الوضوء خرجت خطايا من جسده حتى تخرج من تحت أظفاره». «آنکه وضو بگیرد و وضویش نیکو باشد گناهانش از بدنش خارج می شود تا آنکه از زیر ناخن هایش بیرون آید».

به روایت مسلم (۲۲۹).

ثواب انجام کامل وضو در هنگام سختی ها

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«ألا أدلكم على ما يمحو الله به الخطايا ويرفع به الدرجات، قالوا: بلى يا رسول الله، قال: «إسباغ الوضوء على المكاره، وكثرة الخطا إلى المساجد، وانتظار الصلاة بعد الصلاة، فذلكم الرباط» «آیا شما را به آنچه الله با آن گناهان را پاک می کند و درجات را بالا می برد راهنمایی نکنم؟» گفتند: آری یا رسول الله، فرمود: «کامل [و نیکو] ادا کردن وضو در حال سختی ها (سرما و گرما و شرایط نامناسب) و بسیار گام برداشتن به سوی مساجد

و انتظار نماز پس از نماز، این همان مرزرداری [و جهاد] است»

به روایت مسلم (۲۵۱).

ثواب مسواک زدن

از عایشه - رضی الله عنها - روایت است که پیامبر - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«السواک مطهرة للفم، مرضاة للرب». «مسواک عامل پاکی دهان و خشنودی پروردگار است».

به روایت نسائی (۱۰ / ۱) و بخاری در صحیحش به شکل معلق (۴ / ۱۵۸) آورده است [یعنی رجال سند آن را ذکر نکرده است و فقط اسم ام المؤمنین عایشه رضی الله عنها و عن ابیها که آن را از پیامبر صلی الله علیه وسلم روایت می کند، آورده است].

ثواب محافظت از وضو

از ثوبان - رضی الله عنه - روایت است که گفت: رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمود:

«استقیما ولن تحصوا، واعلموا أن خیر أعمالکم الصلاة، ولن يحافظ علی الوضوء إلا مؤمن». «پایداری پیشه سازید و نخواهید توانست [همه اعمال خیر و طاعات را با نیرو و توان خود] در شمار آورید، و بر وضو محافظت نمی کند مگر مؤمن».

به روایت احمد (۲۲۳۷۸)

ثواب گفتن شهادتین پس از وضو

از عمر بن الخطاب - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«ما منكم من أحد يتوضأ فيبلغ أو فيسبغ الوضوء ثم يقول: (أشهد أن لا إله إلا الله، وأن محمداً عبد الله ورسوله) إلا فتحت له أبواب الجنة الثمانية يدخل من أيها شاء». «کسی از شما نیست که وضو بگیرد و [آب] را به [همه اعضا] برساند یا وضویش را کامل ادا کند سپس بگوید: «اشهد ان لا اله الا الله، و اشهد ان محمدا عبده ورسوله» مگر آنکه هشت در بهشت برایش گشوده می شود که از هر کدام خواست وارد شود».

به روایت مسلم (۲۳۴).

ثواب ادای نماز پس از وضو

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که پیامبر - صلی الله علیه وسلم - هنگام نماز صبح خطاب به بلال فرمودند:

«يا بلال، حدثني بأرجى عمل عملته في الإسلام؛ فإني سمعت دف نعليك بين يدي في الجنة». «ای بلال به من بگو امیدوارانه ترین عملی که در اسلام انجام داده ای چیست؟ زیرا من صدای کفش تو را در برابر خود در بهشت شنیدم».

گفت: عملی انجام نداده ام که بیشتر از این کار به آن امیدوار باشم: من در هر ساعتی از شب یا روز وضو نگرافتم، مگر آنکه با آن وضو هر آنچه قسمت من بوده [و برایم مقدر شده] نماز گزارده ام.

به روایت بخاری (۱۱۴۹) و مسلم (۲۴۵۸)

و از عقبه بن عامر - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«ما من مسلم يتوضأ فيحسن وضوءه، ثم يقوم فيصلي ركعتين، مقبل عليهما بقلبه ووجهه، إلا وجبت له الجنة». «مسلمانی نیست که وضو بگیرد و نیکو وضو بگیرد، سپس برخیزد و دو رکعت بگزارد، که در آن با دل و چهره [به الله] روی آورد، مگر آنکه بهشت برایش واجب می شود».

به روایت مسلم (۲۳۴).

و از عثمان - رضی الله عنه - روایت است که گفت: رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«من توضأ نحو وضوئي هذا، ثم صلى ركعتين لا يحدث فيهما نفسه، غفر له ما تقدم من ذنبه». «هر کس همانند این وضوی من وضو گیرد، سپس دو رکعت بگزارد که در آن با خود سخن نگوید (دلش مشغول چیز دیگری نباشد)، گناهان گذشته اش برای او آمرزیده می شود».

به روایت بخاری (۱۶۴) و مسلم (۲۲۶)

ثواب مؤذن

از ابن ابی صعصعه انصاری روایت است که ابوسعید خدری - رضی الله عنه - به او گفت:

«إني أراك تحب الغنم والبادية، فإذا كنت في غنمك وباديتك فأذنت بالصلاة فارفع صوتك بالنداء فإنه: لا يسمع مدى صوت المؤذن جن ولا إنس ولا شيء إلا شهد له يوم القيامة». «می بینم که گوسفند و بادیه را دوست داری، پس اگر در میان گوسفندان و در بادیه ات بودی و برای نماز اذان دادی صدایت را برای اذان بلند کن زیرا جن و انسی و چیزی صدای مؤذن را نمی شنوند مگر آنکه برایش در قیامت شهادت می دهد».

ابوسعید می گوید: من این را از رسول - الله صلی الله علیه وسلم - شنیدم.

به روایت بخاری (۳۲۹۶).

و از طلحه بن یحیی از عمویش روایت است که گفت:

نزد معاویه بن ابوسفیان بودم، پس مؤذن به نزد او آمد تا او را به نماز فرا خواند، پس معاویه گفت:

سمعت رسول الله صلی الله علیه وسلم يقول: «المؤذنون أطول الناس أعناقاً يوم القيامة». شنیدم که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - می فرمود: «مؤذنان کردن بلندترین مردم در روز قیامت هستند».

به روایت مسلم (۳۸۷).

از انس بن مالک روایت است که:

كان رسول الله صلى الله عليه وسلم يُغَيِّرُ إِذَا طَلَعَ الْفَجْرُ، وَكَانَ يَسْتَمِعُ الْأَذَانَ، فَإِنْ سَمِعَ أَذَانًا أَمْسَكَ، وَإِلَّا أَغَارَ، فَسَمِعَ رَجُلًا يَقُولُ: اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "عَلَى الْفِطْرَةِ" ثُمَّ قَالَ: أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "خَرَجْتَ مِنَ النَّارِ" فَنْظَرُوا فَإِذَا هُوَ رَاعِي مَعَزَى. رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - بِهِ هَنْكَامٌ صَبَحَ [بِهِ دَشْمَن] حَمْلَهُ مَيَّ كَرَدَنَد، وَ اِيْشَان بَه اَذَانِ گُوشِ مَيَّ سِپَرَدَنَد، پَس اِگَر اَذَانِ رَا [اَز اَن شَهْر وَ اَن مَرْدَم] مَيَّ شَنِيدَنَد دَسْت نَگَه مَيَّ دَاشْتَنَد وَگَرَنَه حَمْلَه مَيَّ بَرَدَنَد، پَس اِيْشَان شَنِيدَنَد كَه مَرْدِي مَيَّ گَفْت: اَللهُ اَكْبَرُ اَللهُ اَكْبَرُ، پَس رَسُولُ اَللهِ - صَلَّى اَللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَرَمُودَنَد: «بَر فَطَرْت [هَسْتِي]» سِپَس گَفْت: اَشْهَدُ اَنْ لَا اِلَهَ اِلَّا اَللهُ، اَشْهَدُ اَنْ لَا اِلَهَ اِلَّا اَللهُ، پَس رَسُولُ اَللهِ - صَلَّى اَللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَرَمُودَنَد: «اَز اَتَش بِيروُن اَمْدِي» پَس نَگَاه كَرَدَنَد وَ دِيْدَنَد كَه اَوْ يَك چُوپَان اَسْت.

به روایت مسلم (۳۸۲).

پاداش دنبال کردن مؤذن (تکرار اذان پس از او)

از عمر بن الخطاب - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«إِذَا قَالَ الْمُؤَذِّنُ: اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ، فَقَالَ أَحَدُكُمْ: اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ، ثُمَّ قَالَ: أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، قَالَ: أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، ثُمَّ قَالَ:

أشهد أن محمدا رسول الله، قال: أشهد أن محمدا رسول الله، ثم قال: حي على الصلاة، قال: لا حول ولا قوة إلا بالله، ثم قال حي على الفلاح، قال: لا حول ولا قوة إلا بالله، ثم قال: الله أكبر الله أكبر، قال: الله أكبر الله أكبر، ثم قال: لا إله إلا الله، قال: لا إله إلا الله، من قلبه، دخل الجنة". «هرگاه مؤذن گفت: الله اكبر الله اكبر، و یکی از شما [در پاسخ] گفت: الله اكبر الله اكبر، سپس گفت: اشهد ان لا اله الا الله، [او نیز] گفت: اشهد ان لا اله الا الله، سپس گفت: اشهد ان محمدا رسول الله، [سپس او نیز] گفت: اشهد ان محمدا رسول الله، سپس گفت: حي على الصلاة، [و او] گفت: لا حول ولا قوة الا بالله، سپس گفت: حي على الفلاح، [او نیز در پاسخ] گفت: لا حول ولا قوة الا بالله، سپس گفت: الله اكبر الله اكبر، [او هم] گفت: الله اكبر الله اكبر، سپس گفت: لا اله الا الله، [و او نیز] گفت: لا اله الا الله [و اینها را] از دل گفت، به بهشت داخل شود».

به روایت مسلم (۳۸۵).

ثواب ذکر و دعای مشروع بعد از اذان

از عبدالله بن عمرو بن العاص روایت است که ایشان شنیدند رسول الله - صلی الله علیه وسلم - می فرمود:

«إذا سمعتم المؤذن فقولوا مثل ما يقول، ثم صلوا عليّ، فإنه من صلى عليّ صلاة صلى الله عليه بها عشرا، ثم سلوا الله لي الوسيلة؛ فإنها منزلة في الجنة، لا تنبغي إلا لعبد من عباد الله، وأرجو أن أكون أنا هو، فمن سأل لي الوسيلة حلت له الشفاعة". «هرگاه صدای

مؤذن را شنیدید مانند آنچه می گوید را بگوئید، سپس بر من درود بفرستید، زیرا هر که بر من یک درود بفرستد الله بر او ده درود خواهد فرستاد، سپس از الله برای من «وسیله» را بخواهید؛ زیرا آن منزلتی است در بهشت که تنها شایسته یکی از بندگان الله است و امیدوارم من آن باشم، پس هر که برای من وسیله بخواهد شفاعت بهره او می شود».

به روایت مسلم (۳۸۴).

و از جابر بن عبدالله روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«من قال حين يسمع النداء: (اللهم رب هذه الدعوة التامة، والصلاة القائمة، آت محمدا الوسيلة والفضيلة، وابعثه مقاما محمودا الذي وعدته)، حلت له شفاعتي يوم القيامة». «کسی که هنگام شنیدن اذان بگوید: «اللهم رب هذه الدعوة التامة، والصلاة القائمة، آت محمدا الوسيلة والفضيلة، وابعثه مقاما محمودا الذي وعدته» شفاعت من در روز قیامت برای او حاصل می شود».

به روایت بخاری (۶۱۴).

و از سعد بن ابی وقاص - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«من قال حين يسمع المؤذن: (أشهد أن لا إله إلا الله وحده لا شريك له، وأن محمدا عبده ورسوله، رضيت بالله ربا، وبمحمد رسولا، وبالإسلام ديناً) غفر له ذنبه». «هر که هنگام شنیدن صدای مؤذن

بگوید: «أشهد أن لا إله إلا الله وحده لا شريك له، وأن محمدا عبده ورسوله، رضيت بالله ربا، وبمحمد رسولا، وبالإسلام دينا» گنااهش برای او آمرزیده می شود».

به روایت مسلم (۳۸۶).

ثواب نماز

از معدان بن ابوطلحه یعمری روایت است که گفت:

لقيت ثوبان مولى رسول الله صلى الله عليه وسلم فقلت: أخبرني بعمل أعمله يدخلني الله به الجنة؟ أو قال قلت: بأحب الأعمال إلى الله، فسكت. ثم سألته فسكت. ثم سألته الثالثة فقال: سألت عن ذلك رسول الله صلى الله عليه وسلم، فقال: "عليك بكثرة السجود لله؛ فإنك لا تسجد لله سجدة، إلا رفعك الله بها درجة، وحط عنك بها خطيئة" ثوبان، برده آزاد شده رسول الله - صلى الله عليه وسلم - را دیدم و گفتم: مرا از کاری آگاه کن که الله با آن مرا بهشتی سازد؟ یا آنکه گفتم: مرا از محبوبترین اعمال نزد الله آگاه کن. پس او سکوت کرد، سپس باز پرسیدم و سکوت کرد، سپس برای بار سوم پرسیدم و گفتم: در این باره از رسول الله - صلى الله عليه وسلم - پرسیدم، ایشان فرمودند: «بسیار برای الله سجده کن؛ زیرا برای الله سجده ای نمی بری، مگر آنکه الله به وسیله آن درجه ای بر درجات تو می افزاید، و گناهی از گناهانت را پاک می کند»

معدان می گوید: سپس ابودرداء را ملاقات کردم و [همین را] از او پرسیدم، و او همانند آنچه ثوبان گفته بود را به من گفت.

به روایت مسلم (۴۸۸)

و از ربیع بن کعب اسلمی نقل است که گفت:

كنت أبيت مع رسول الله صلى الله عليه وسلم فأتيته بوضوءه وحاجته فقال لي: "سل" فقلت: أسألك مرافقتك في الجنة. قال: "أو غير ذلك" قلت: هو ذاك. قال: "فأعني على نفسك بكثرة السجود". من شبها را همراه رسول الله - صلى الله عليه وسلم - می ماندم و آب وضو و نیازهایشان را برایشان می آوردم، پس خطاب به من فرمود: «بخواه» گفتم: از تو همراهی ات را در بهشت خواهانم! فرمود: «چیزی جز این نمی خواهی؟» گفتم: همین را می خواهم. فرمود: «پس مرا برای [خواستۀ] خودت با سجده بسیار یاری ده».

به روایت مسلم (۴۸۹)

ثواب نمازهای فرض و محافظت بر آن

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلى الله عليه وسلم - فرمودند:

«أرأيتم لو أن نهرا بباب أحدكم يغتسل منه كل يوم خمس مرات، هل يبقى من درنه شيء؟» قالوا: لا يبقى من درنه شيء، قال: «فذلك مثل الصلوات الخمس، يمحو الله بهن الخطايا». «نظرتان چیست

اگر رودی نزد خانه یکی از شما باشد که هر روز پنج بار در آن خود را بشوید، آیا از ناپاکی او چیزی می ماند؟» گفتند: خیر، از ناپاکی او چیزی نمی ماند. فرمود: «این مانند نمازهای پنجگانه است، که الله با آن گناهان را پاک می کند».

به روایت بخاری (۵۲۸) و مسلم (۶۶۷)

و از عمرو بن سعید بن عاص روایت است که گفت:

نزد عثمان بودم، پس آب وضو خواست و فرمود: شنیدم که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - می فرمودند:

«ما من امرئ مسلم تحضره صلاة مكتوبة فيحسن وضوءها وخشوعها وركوعها، إلا كانت كفارة لما قبلها من الذنوب؛ ما لم يؤتِ كبيرة، وذلك الدهر كله». «مسلمانی نیست که وقت نماز فرضش فرا رسد و به نیکی وضو و خشوع و رکوعش را انجام دهد، مگر آنکه کفاره گناهان پیش از آن خواهد بود؛ اگر مرتکب کبیره نشده باشد، و این [برای] همه سال است».

به روایت مسلم (۲۲۷)

ثواب نماز صبح و عصر به همراه هم

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«يتعاقبون فيكم ملائكة بالليل، وملائكة بالنهار، ويجتمعون في صلاة الفجر، وصلاة العصر، ثم يعرج الذين باتوا فيكم، فيسألهم ربهم وهو أعلم بهم: كيف تركتم عبادي؟ فيقولون: تركناهم وهم

یصلون، وأتیناهم وهم یصلون". «ملائکه ای در شب و ملائکه ای در روز پی در پی بین شما می آیند، و در نماز صبح و نماز عصر یکجا می شوند، سپس آنان که شب با شما بودند به آسمان عروج می کنند پس پروردگارشان - که خود به آنان آگاهتر است - می پرسد: بندگانم را چگونه رها کردید؟ می گویند: آنان در حالی رها کردیم که نماز می گزاردند، و به نزد آنان رفتیم در حالی که نماز می گزاردند».

به روایت بخاری (۵۵۵) و مسلم (۶۳۲)

و از جریر بن عبدالله روایت است که گفت:

کنا عند النبی صلی الله علیه وسلم، فنظر إلى القمر ليلة البدر فقال: «إنکم سترون ربکم، كما ترون هذا القمر، لا تضامون في رؤيته، فإن استطعتم أن لا تغلبوا على صلاة قبل طلوع الشمس وقبل غروبها فافعلوا»، ثم قرأ: {وسبح بحمد ربك قبل طلوع الشمس وقبل الغروب} ما نزد پیامبر - صلی الله علیه و سلم - بودیم، ایشان به سوی ماه قرص کامل نگر بستند، و فرمودند: «همانا شما پروردگارتان را خواهید دید، همانند اینکه این ماه را می بینید، و برای دیدن آن دچار سختی و مشقت نمی شوید، پس اگر توانستید نماز قبل از طلوع آفتاب، و نماز قبل از غروب آفتاب را با کاملترین شکل بخوانید»، سپس این آیه را خواندند: {وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِ} (و پیش از برآمدن آفتاب و پیش از غروب به ستایش پروردگارت تسبیح گوی)

به روایت بخاری (۵۵۴) و مسلم (۶۳۳)

و از عمارة بن رؤیبة روایت است که گفت: شنیدم که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«لَنْ يَلِجَ النَّارَ أَحَدٌ صَلَّى قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ، وَقَبْلَ غُرُوبِهَا» «هیچ کسی که پیش از طلوع خورشید و پیش از غروب آن نماز گزارده، وارد آتش نمی شود»

یعنی نماز صبح و نماز عصر.

به روایت مسلم (۶۳۴)

و از ابوموسی - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«مَنْ صَلَّى الْبَرْدَيْنِ دَخَلَ الْجَنَّةَ». «آنکه بردین را ادا کند به بهشت داخل شود».

به روایت بخاری (۵۷۴) و مسلم (۶۳۵)

بَرْدَيْنِ یعنی: نماز عصر و نماز صبح

ثواب نماز عصر

از ابوبصره غفاری - رضی الله عنه - روایت است که گفت:

صلى بنا رسول الله صلى الله عليه وسلم العصر بالمُحَمَّصِ، فقال: «إِنَّ هَذِهِ الصَّلَاةَ عُرِضَتْ عَلَى مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ فَضِيعُوهَا، فَمَنْ حَافَظَ عَلَيْهَا كَانَ لَهُ أَجْرُهُ مَرَّتَيْنِ». پیامبر - صلی الله علیه وسلم - با ما

در مُحَمَّص نماز عصر را ادا کرد، سپس فرمود: «این نماز بر کسانی که پیش از شما بودند عرضه شد اما آنان تبااهش ساختند، پس هر که بر آن محافظت نماید دو بار اجر آن را می برد».

به روایت مسلم (۸۳۰)

ثواب نماز صبح

از جندب - رضی الله عنه - روایت است که گفت: رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

“من صلی صلاة الصبح فهو في ذمة الله، فلا يطلبنكم الله من ذمته بشيء، فإنه من يطلبه من ذمته بشيء يدرکه، ثم یکبه علی وجهه فی نار جهنم”. «کسی که نماز صبح را ادا کند او در ذِمَّة (امان و حمایت) الله است، پس [هشیار باشید که] الله دربارهٔ امانش از شما نپرسد، زیرا هر آنکه از او دربارهٔ امانش بپرسد (یعنی امان او را با آزار رساندن به بنده ای که نماز صبح را ادا کرده زیر پا نهاده باشد) او را گرفتار سازد، سپس بر چهره در آتش دوزخ اندازد».

به روایت مسلم (۶۵۷).

ثواب نماز عشاء و صبح در جماعت

از عثمان - رضی الله عنه - روایت است که گفت: شنیدم که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

“من صلى العشاء في جماعة فكأنما قام نصف الليل، ومن صلى الصبح في جماعة فكأنما صلى الليل كله”. «هر کس نماز عشاء را در جماعت ادا کند گویا نصف شب را به نماز ایستاده است، و آنکه نماز صبح را در جماعت ادا کند انگار کل شب را به نماز ایستاده است».

به روایت مسلم (۶۵۶).

ثواب ادای نماز در وقت آن

از ابن مسعود - رضی الله عنه - روایت است که گفت:
سألت رسول الله صلى الله عليه وسلم: أي العمل أحب إلى الله؟ قال:
«الصلاة على وقتها». از رسول الله - صلى الله عليه وسلم - پرسیدم که: کدام عمل نزد الله محبوبتر است؟ فرمود: «نماز در وقت آن».

به روایت بخاری (۵۲۷) و مسلم (۸۵).

فضیلت آمین گفتن در نماز

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلى الله عليه وسلم - فرمودند:

«إذا قال الإمام: (غير المغضوب عليهم ولا الضالين) فقولوا: آمين، فإنه من وافق قوله قول الملائكة غفر له ما تقدم من ذنبه». «هر گاه امام گفت: {غير المغضوب عليهم ولا الضالين}، بگوئید:

آمین، زیرا آنکه آمین گفتنش با آمین ملائکه همراه شود گناهان گذشته اش آمرزیده می شود».

به روایت بخاری (۷۸۲) و مسلم (۴۱۰)

و عن أبي موسى الأشعري رضي الله عنه قال: إن رسول الله صلى الله عليه وسلم خطبنا فبين لنا سنتنا و علمنا صلاتنا. فقال: "إذا صليتم فأقيموا صفوفكم، ثم ليؤمكم أحدكم، فإذا كبر فكبروا، وإذا قال: (غير المغضوب عليهم ولا الضالين) فقولوا: (آمين)، يُجِبْكم الله". و از ابوموسی اشعری - رضی الله عنه - نقل است که گفت: رسول الله - صلی الله علیه وسلم - برای ما خطبه کرد و سنت ما را برای ما بیان نمود و نماز ما را به ما آموزش داد، و سپس فرمود: «چون نماز گزاردید صف های خود را مرتب کنید سپس یکی از شما، شما را امامت کند، پس چون تکبیر گفت تکبیر گوئید و چون گفت: { غیر المغضوب علیهم ولا الضالین } شما «آمین» گوئید، تا الله شما را دوست بدارد.

به روایت مسلم (۴۰۴)

فضیلت گفتن «اللهم ربنا لك الحمد» پس از برخاستن از رکوع

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

"إذا قال الإمام: (سمع الله لمن حمده)، فقولوا: (اللهم ربنا لك الحمد)؛ فإنه من وافق قوله قول الملائكة، غفر له ما تقدم من ذنبه".

«هر گاه امام گفت: «سمع الله لمن حمده»، بگویید: «اللهم ربنا لك الحمد»؛ زیرا آنکه سخنش با سخن ملائکه همراه شود، گناهان گذشته اش آمرزیده می شود».

به روایت بخاری (۷۹۶) و مسلم (۴۰۹)

و از ابوموسی اشعری - رضی الله عنه - روایت است که گفت:

إن رسول الله صلى الله عليه وسلم خطبنا فبين لنا سنتنا و علمنا صلاتنا. فقال: «إذا صليتم فأقيموا صفوفكم، ثم ليؤمكم أحدكم، ... وإذا قال: (سمع الله لمن حمده) فقولوا: (اللهم ربنا لك الحمد) يسمع الله لكم». رسول الله - صلى الله عليه وسلم - برای ما خطبه کرد و سنت ما را برای ما بیان نمود و نماز ما را به ما آموزش داد، و سپس فرمود: «چون نماز گزاردید صف های خود را مرتب کنید سپس یکی از شما، شما را امامت کند... و چون گفت «سمع الله لمن حمده» بگویید: «اللهم ربنا لك الحمد» تا الله برای شما [حمد و ثنایتان را] بشنود.

به روایت مسلم (۴۰۴)

فضیلت گفتن «ربنا ولك الحمد حمدا كثيرا...» پس از برخاستن از رکوع

از رفاعه بن رافع زرقی روایت است که گفت:

«كنا يوما نصلي وراء النبي صلى الله عليه وسلم فلما رفع رأسه من الركعة قال: (سمع الله لمن حمده)، قال رجل وراءه: (ربنا ولك

الحمد حمدا كثيرا طيبا مباركا فيه)، فلما انصرف، قال: «من المتكلم» قال: أنا، قال: «رأيت بضعة وثلاثين ملكا يبتدرونها أيهم يكتبها أول». «روزی پشت سر پیامبر - صلی الله علیه وسلم - نماز می گزاردیم، پس چون سر از رکوع بلند کرد فرمود: «سمع الله لمن حمده»، مردی که پشت سر ایشان بود گفت: «ربنا ولك الحمد حمدا كثيرا طيبا مباركا فيه»، پس چون نمازش به پایان رسید، فرمود: «آن که [این را] گفت که بود؟» گفت: من، فرمود: «سی و چند ملک را دیدم که از یکدیگر سبقت می گیرند که کدام یک آن را زودتر بنویسد».

به روایت بخاری (۷۹۹).

ثواب نماز جماعت

از ابن عمر - رضی الله عنهما - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«صلاة الجماعة أفضل من صلاة الفذ بسبع وعشرين درجة»
«نماز جماعت بیست و هفت درجه بهتر از نماز تنهایی است»

به روایت بخاری (۶۴۵) و مسلم (۶۵۰)

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«صلاة الرجل في جماعة تزيد على صلاته في بيته، وصلاته في سوقه، بضعا وعشرين درجة، وذلك أن أحدهم إذا توضأ فأحسن الوضوء، ثم أتى المسجد لا ينهزه إلا الصلاة، لا يريد إلا الصلاة،

فلم يخط خطوة إلا رفع له بها درجة، وحط عنه بها خطيئة، حتى يدخل المسجد، فإذا دخل المسجد كان في الصلاة ما كانت الصلاة هي تحبسه، والملائكة يصلون على أحدكم ما دام في مجلسه الذي صلى فيه، يقولون: اللهم ارحمه، اللهم اغفر له، اللهم تب عليه، ما لم يؤذ فيه، ما لم يحدث فيه “ «نماز مرد در جماعت بیست و چند درجه برتر از نماز او در خانه و در بازار می باشد، چنانکه کسی به نیکی وضو بگیرد، سپس به مسجد آید در حالی که انگیزه ای جز نماز نداشته باشد، و جز نماز نخواهد، پس گامی برنمی دارد مگر آنکه به سبب آن یک درجه بالاتر می رود، و گناهی از او پاک می شود، تا آنکه داخل مسجد شود، پس چون به مسجد وارد شود تا وقتی که برای نماز آنجاست در حال نماز است، و ملائکه برای هر یک از شما تا وقتی که در محلی که در آن نماز خواندید نشسته باشید دعا می کنند و می گویند: خداوندا او را رحمت کن، خداوندا او را بیامرزد، خداوندا بر او توبه پذیر، تا وقتی که در آنجا مرتکب آزار نشده و وضویش باطل نشده باشد».

به روایت بخاری (۶۴۷) و مسلم (۶۴۹)

ثواب نماز در صف اول

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

“لو يعلم الناس ما في النداء والصف الأول ثم لم يجدوا إلا أن يستهموا عليه لاستهموا”. «اگر مردم می دانستند چه پاداشی در

اذان و صف اول نهفته است، سپس هیچ راه حلی برای آن نمی یافتند مگر قرعه کشی، بر سر آن قرعه کشی می کردند».

به روایت بخاری (۶۱۵) و مسلم (۴۳۷).

منظور از ندا همان اذان است.

و منظور از استهام (در لفظ عربی حدیث) همان قرعه کشی است.

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«خیر صفوف الرجال أولها، وشرها آخرها، وخیر صفوف النساء آخرها، وشرها أولها». «بهترین صف مردان اولین آن است، و بدترینش آخرین آن، و بهترین صف زنان آخرین آن است، و بدترینش اولین آن».

به روایت مسلم (۴۴۰).

ثواب نماز در مسجد الحرام و مسجد نبوی

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«صلاة في مسجدي هذا خير من ألف صلاة فيما سواه إلا المسجد الحرام». «یک نماز در این مسجد من بهتر از هزار نماز در دیگر مساجد است جز مسجد الحرام».

به روایت بخاری (۱۱۹۰) و مسلم (۱۳۹۴)

ثواب کسی که برای الله عزوجل مسجدی بسازد

از عثمان - رضی الله عنه - روایت است که گفت: شنیدم که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«من بنى مسجداً يبتغي به وجه الله عز وجل بنى الله له بيتاً في الجنة» «کسی که برای الله مسجدی بسازد و هدفش از آن وجه الله عزوجل باشد (یعنی برای خشنودی الله باشد)، الله برای او خانه ای در بهشت می سازد»

به روایت بخاری (۴۵۰) و مسلم (۵۳۳)

ثواب گام نهادن به سوی مساجد

از ابوموسی - رضی الله عنه - روایت است که گفت: پیامبر - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«أعظم الناس أجراً في الصلاة أبعدهم فأبعدهم ممشى، والذي ينتظر الصلاة حتى يصليها مع الإمام أعظم أجراً من الذي يصلي ثم ينام». «بیشترین اجر در نماز برای کسانی است که مسیرشان [به مسجد] دورتر است، و کسی که منتظر نماز می ماند تا آن را با امام به جا بیاورد، اجرش بزرگتر از کسی است که نماز می گزارد و سپس می خوابد».

به روایت بخاری (۶۵۱) و مسلم (۶۶۲)

و از ابوهریره از پیامبر - صلی الله علیه وسلم - نقل است که فرمودند:

“من غدا إلى المسجد أو راح، أعد الله له في الجنة نزلا كلما غدا، أو راح.” «آنکه صبح یا شام به مسجد رود، الله هر صبح و شام که برود برای او در بهشت ضیافتگاهی تدارک خواهد دید».

به روایت بخاری (۶۶۲) و مسلم (۶۶۹)

و از ابی بن کعب - رضی الله عنه - روایت است که گفت:

كان رجل لا أعلم رجلا أبعد من المسجد منه، وكان لا تخطئه صلاة، فقيل له: لو اشتريت حمارا تركبه في الظلماء، وفي الرمضاء، قال: ما يسرني أن منزلي إلى جنب المسجد، إني أريد أن يكتب لي ممشاي إلى المسجد، ورجوعي إذا رجعت إلى أهلي فقال رسول الله صلى الله عليه وسلم: “قد جمع الله لك ذلك كله”. مردی بود که کسی را نمی شناختم که [خانه اش] از مسجد دورتر از او باشد، اما هیچ نمازی را از دست نمی داد، پس به او گفتند: اگر الاغی می خریدی که در تاریکی و در گرمای آفتاب بر آن سوار می شدی؟ گفت: [حتی] دوست ندارم که خانه ام کنار مسجد باشد، من دوست دارم که گام هایم به مسجد و بازگشت از آن به نزد خانواده ام نوشته شود. رسول الله - صلى الله عليه وسلم - خطاب به او فرمود: «الله همه آن را برایت یکجا نموده است».

به روایت مسلم (۶۶۳).

و از جابر بن عبدالله - رضی الله عنه - روایت است که گفت:

كانت ديارنا نائية عن المسجد، فأردنا أن نبيع بيوتنا، فنقترب من المسجد، فنهانا رسول الله صلى الله عليه وسلم فقال: «إن لكم بكل خطوة درجة». خانه های ما دور از مسجد بود، پس خواستیم که خانه هایمان را بفروشیم، و به مسجد نزدیک شویم، اما رسول الله - صلى الله عليه وسلم - ما را از این کار منع کرد و فرمود: «شما برای هر گامی درجه ای خواهید داشت».

به روایت مسلم (۶۶۴).

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلى الله عليه وسلم - فرمودند:

«من تطهر في بيته، ثم مشى إلى بيت من بيوت الله ليقضي فريضة من فرائض الله، كانت خطواته إحداهما تحط خطيئة، والأخرى ترفع درجة». «آنکه در خانه اش وضو سازد، سپس به سوی خانه ای از خانه های الله گام نهد تا فريضة ای از فرائض الله را ادا سازد، از هر دو گامش یکی باعث پاکی گناهی می شود، و دیگری باعث افزوده شدن درجه ای».

به روایت مسلم (۶۶۶).

ثواب کسی که دلش وابسته مساجد باشد

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که گفت: شنیدم که رسول الله - صلى الله عليه وسلم - فرمودند:

«سبعة يظلهم الله تعالى في ظله يوم لا ظل إلا ظله: إمام عدل، وشاب نشأ في عبادة الله، ورجل قلبه معلق في المساجد...». «هفت

تن را الله در روزی که سایه ای جز سایه او نیست در سایه خود نگه می دارد: امام (حاکم) عادل، و جوانی که در عبادت پروردگارش رشد یافته، و مردی که دلش به مساجد وابسته است...».

به روایت بخاری (۱۴۲۳) و مسلم (۱۰۳۱)

ثواب کسی که در مسجد منتظر نماز می ماند

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«لا يزال العبد في صلاة ما كان في مصلاه ينتظر الصلاة، وتقول الملائكة: اللهم اغفر له، اللهم ارحمه، حتى ينصرف، أو يحدث». بنده تا وقتی که در محل نمازش منتظر نمازش نشسته در نماز به سر می برد، و ملائکه [در این حال] می گویند: خداوندا او را بیامرز، خداوندا او را رحمت کن، تا آنکه از جایش برخیزد یا وضویش باطل شود».

به روایت بخاری (۱۷۶) و مسلم (۶۴۹)

ثواب نماز مستحب در خانه

از جابر بن عبدالله - رضی الله عنهما - روایت است که گفت: رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«إذا قضى أحدكم الصلاة في مسجده فليجعل لبيته نصيباً من صلاته، فإن الله جاعلٌ في بيته من صلاته خيراً». «چون نماز یکی

از شما در مسجدش به پایان رسید برای خانه اش هم سهمی از نمازش قرار دهد، زیرا الله از نمازش در خانه او خیری قرار خواهد داد».

به روایت مسلم (۷۷۸)

ثواب محافظت بر سنتهای راتبه

از ام حبیبه - رضی الله عنها - روایت است که گفت: شنیدم که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«ما من عبد مسلم یصلی لله کل یوم ثنتی عشرة رکعة تطوعا غیر فریضة، إلا بنی الله له بیتا فی الجنة، أو إلا بنی له بیت فی الجنة»
«بندۀ مسلمانی نیست که هر روز برای الله ۱۲ رکعت مستحب غیر فرض ادا کند، مگر آنکه الله برای او خانه ای در بهشت بنا می کند، یا برایش در بهشت خانه ای بنا می شود»

ام حبیبه می فرماید: من همواره پس از آن به جایشان می آورم

و عمرو می گوید: من همواره پس از آن به جایشان می آورم

و نعمان همانند آن می گوید.

به روایت مسلم (۷۲۸)

ثواب دو رکعت [قبلیه] صبح

از عایشه - رضی الله عنها - روایت است که پیامبر - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«رکعتا الفجر خیر من الدنيا وما فيها». «دو رکعت فجر بهتر از دنیا و آنچه در آن می باشد».

و در روایت دیگر: «بی شک آن دو نزد من از همه دنیا محبوبتر است».

به روایت مسلم (۷۲۵)

ثواب وتر در آخر شب

از جابر - رضی الله عنه - روایت است که گفت: رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمود:

«من خاف أن لا يقوم من آخر الليل فليوتر أوله، ومن طمع أن يقوم آخره فليوتر آخر الليل، فإن صلاة آخر الليل مشهودة، وذلك أفضل». «هرکس بیم دارد که آخر شب بیدار نشود، اول شب نماز وتر را بخواند و هرکس امیدوار بود که آخر شب بیدار می شود، نماز وتر را آخر شب بخواند؛ زیرا نماز پایان شب با حضور ملائکه است و این بهتر می باشد».

به روایت مسلم (۷۵۵).

ثواب کسی که شب را به نماز برخیزد و خانواده اش را بیدار کند

از ابوسعید خدری و ابوهریره - رضی الله عنهما - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«من استيقظ من الليل وأيقظ امرأته، فصليا ركعتين جميعا، كتبنا من الذاکرين الله كثيرا، والذاکرات». «کسی که شب از خواب برخیزد و همسرش را بیدار کند، و همراه هم دو رکعت به جای آورند، از جمله مردان و زنانی نوشته می شوند که الله را بسیار یاد می کنند».

به روایت ابوداوود (۱۴۵۱)

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«رحم الله رجلا قام من الليل، فصلی، وأيقظ امرأته، فصلت، فإن أبت نضح في وجهها الماء، ورحم الله امرأة قامت من الليل، فصلت، وأيقظت زوجها، فصلی، فإن أبى، نضحت في وجهه الماء». «الله رحمت کند مردی را که شب برخیزد و نماز بگزارد، و زنش را بیدار کند و او [نیز] نماز بگزارد، پس اگر نخواست در چهره اش آب بپاشد، و الله رحمت کنی زنی را که شب برخیزد و نماز بگزارد و شوهرش را بیدار کند و او [نیز] نماز بگزارد و اگر نخواست [بیدار شود]، بر چهره اش آب بپاشد».

به روایت احمد (۷۴۱۰) و ابوداوود (۱۳۰۸)

ثواب نماز ضُحی (چاشت)

از ابوذر - رضی الله عنه - روایت است که پیامبر - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«يُصْبِحُ عَلَى كُلِّ سَلَامٍ مِنْ أَحَدِكُمْ صَدَقَةٌ، فكل تسبيحة صدقة، وكل تحميدة صدقة، وكل تهليلة صدقة، وكل تكبيرة صدقة، وأمر بالمعروف صدقة، ونهي عن المنكر صدقة، ويجزئ من ذلك ركعتان يركعهما من الضحى». «هر صبح بر هر مفصلی از مفاصل یکی از شما صدقه ای لازم است، پس هر تسبیح گفتنی صدقه است، و هر حمد گفتنی صدقه است، و هر لا اله الا الله گفتنی صدقه است، و هر تکبیر گفتنی صدقه است، و امر به معروفی صدقه است، و نهی از منکری صدقه است، و دو رکعت نمازی که در وقت چاشت ادا شود جای همه آنها را می گیرد».

به روایت مسلم (۷۲۰)

ثواب نماز جمعه

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«الصلاة الخمس، والجمعة إلى الجمعة، كفارة لما بينهما، ما لم تغش الكبائر». «نمازهای پنجگانه و جمعه تا جمعه كفارة بین آنهاست، تا وقتی که مرتکب کبائر نشده باشد».

به روایت مسلم (۲۳۳)

ثواب غسل و خوش بویی و گوش سپردن به خطبه جمعه

از سلمان فارسی - رضی الله عنه - روایت است که رسول
الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«من اغتسل يوم الجمعة، وتطهر بما استطاع من طهر، ثم ادهن أو
مس من طيب، ثم راح فلم يفرق بين اثنين، فصلى ما كتب له، ثم إذا
خرج الإمام أنصت، غفر له ما بينه وبين الجمعة الأخرى». «کسی
که روز جمعه غسل کند، و در حد توان خودش را پاک سازد،
سپس روغن یا عطر استفاده کند، سپس [به مسجد] برود بدون
آنکه بین دو نفر جدایی اندازد، و آنچه برایش مقدر شده [از
نوافل] را بخواند، و سپس هرگاه امام [برای خطبه] بیرون
آمد گوش سپارد، [گناهایش] بین این [جمعه] و جمعه دیگر
آمرزیده می شود».

به روایت بخاری (۹۱۰)

و از ابوهریره - رضی الله عنه - از پیامبر - صلی الله علیه
وسلم - روایت است که فرمودند:

«من اغتسل، ثم أتى الجمعة، فصلى ما قدر له، ثم أنصت حتى يفرغ
من خطبته، ثم يصلي معه، غفر له ما بينه وبين الجمعة الأخرى،
و فضل ثلاثة أيام». «کسی که غسل کند، سپس به [نماز] جمعه
بیاید، و آنچه برایش مقدر شده [از نوافل] را ادا کند، سپس به
نیکی [به خطبه] گوش دهد تا [امام] خطبه اش را به پایان

برساند، سپس همراه او نماز [جمعه] را ادا کند، برایش [گناهان] میان این جمعه و جمعه دیگر به اضافه سه روز آمرزیده می شود».

به روایت مسلم (۸۵۷)

ثواب زود رفتن به نماز جمعه

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«من اغتسل يوم الجمعة غسل الجنابة، ثم راح، فكأنما قرب بدنة، ومن راح في الساعة الثانية، فكأنما قرب بقرة، ومن راح في الساعة الثالثة، فكأنما قرب كبشاً أقرن، ومن راح في الساعة الرابعة، فكأنما قرب دجاجة، ومن راح في الساعة الخامسة، فكأنما قرب بيضة، فإذا خرج الإمام حضرت الملائكة يستمعون الذكر». «کسی که در روز جمعه [همانند] غسل جنابت انجام دهد، سپس [به مسجد] رود مانند آن است که شتری را قربانی کرده باشد، و کسی که در ساعت دوم برود همانند آن است که گاوی را قربانی کرده باشد، و کسی که در ساعت سوم رود مانند آن است که گوسفندی را قربانی کرده باشد، و کسی که در ساعت چهارم رود مانند آن است که مرغی را قربانی کرده باشد، و کسی که در ساعت پنجم رود مانند آن است که تخم مرغی را قربانی داده باشد، و چون امام [برای خطبه] بیرون آمد، ملائکه برای شنیدن یاد الله حاضر می شوند».

به روایت بخاری (۸۸۱) و مسلم (۸۵۰)

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«إذا كان يوم الجمعة، كان على كل باب من أبواب المسجد ملائكة يكتبون الأول فالأول، فإذا جلس الإمام طووا الصحف، وجاءوا يستمعون الذكر، ومثل المهجر كمثل الذي يهدي البدنة، ثم كالذي يهدي بقرة، ثم كالذي يهدي الكباش، ثم كالذي يهدي الدجاجة، ثم كالذي يهدي البيضة فإذا خرج الإمام طووا صحفهم، ويستمعون الذكر». «چون روز جمعه شود، بر هر دری از درهای مسجد ملائکه ای خواهند بود که [واردان] را به ترتیب اولویت می نویسند، پس چون امام [برای خطبه] نشست، دفترها را می بندند و برای شنیدن ذکر حاضر می شوند، و مثال کسی که زود آمده مانند کسی است که شتری را قربانی کرده، سپس مانند کسی که گاوی را قربانی کرده، سپس مانند کسی که گوسفندی را قربانی کرده، سپس مانند کسی که مرغی را قربانی کرده، و سپس مانند کسی که تخم مرغی را تقدیم کرده، پس چون امام [برای خطبه] بیرون آمد دفترهایشان را می بندند و به ذکر گوش می سپارند».

به روایت بخاری (۹۲۹) و مسلم (۸۵۰)

ثواب جستن ساعت اجابت در روز جمعه

از ابوهریره - رضی الله عنه - از پیامبر - صلی الله علیه وسلم - روایت است که فرمودند:

«إن في الجمعة لساعة لا يوافقها مسلم يسأل الله فيها خيرا إلا أعطاه إياه». «در روز جمعه ساعتی (مدت زمانی است) که بنده ای مسلمان در آن از الله خیری نمی خواهد، مگر آنکه به او عطا می کند».

گفت: و آن مدت زمانی کوتاه است.

به روایت بخاری (۹۳۵) و مسلم (۸۵۲) و این لفظ مسلم است.

ثواب کسی که آخرین سخنش در دنیا «لا اله الا الله» باشد

از معاذ - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«من كان آخر كلامه لا إله إلا الله دخل الجنة». «کسی که آخرین سخنش، لا اله الا الله باشد به بهشت وارد می شود».

به روایت ابوداود (۳۱۱۶)

ثواب تشییع جنازه

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«من اتبع جنازة مسلم إيماناً واحتساباً، وكان معه حتى يصلى عليها ويفرغ من دفنها، فإنه يرجع من الأجر بقيراطين، كل قيراط مثل أحد، ومن صلى عليها ثم رجع قبل أن تدفن، فإنه يرجع بقيراط». «کسی که از روی ایمان و احتساب اجر، جنازهٔ مسلمانی را دنبال کند و با آن همراه باشد تا آنکه بر او نماز بگذارند و از دفنش فارغ شوند، با دو قیراط پاداش برمی گردد، هر قیراط همانند کوه اُحد می باشد، و کسی که بر آن نماز بگذارد سپس برگردد با یک قیراط اجر برمی گردد».

به روایت بخاری (۴۷) و مسلم (۹۴۵)

ثواب کسی که صد نفر از مسلمانان بر او نماز میت بگذارند

از عایشه - رضی الله عنها - روایت است که پیامبر - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«ما من میت تصلي عليه أمة من المسلمين يبلغون مائة، كلهم يشفعون له، إلا شفّعوا فيه». «میتی نیست که گروهی از مسلمانان که به صد تن می رسند بر او نماز بگذارند و همهٔ آنان برایش شفاعت کنند، مگر آنکه شفاعتشان دربارهٔ او پذیرفته می شود».

به روایت مسلم (۹۴۷)

وعن كريب عن عبد الله بن عباس رضي الله عنهما أنه مات ابنٌ له بقديد أو بعسفان فقال: يا كريب، انظر ما اجتمع له من الناس، قال:

فخرجت، فإذا ناس قد اجتمعوا له، فأخبرته، فقال: تقول هم أربعون؟ قال: نعم، قال: أخرجوه، فإني سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول: "ما من رجل مسلم يموت، فيقوم على جنازته أربعون رجلا، لا يشركون بالله شيئا، إلا شفّعهم الله فيه". از کریب بن عبدالله بن عباس - رضی الله عنهما - روایت است که یکی از فرزندان او در قدید یا در عسفان از دنیا رفت، پس به او گفت: ای کریب، ببین چه تعداد از مردم جمع شده اند؟ می گوید: پس بیرون رفتم و دیدم که مردم برای او جمع شده اند و این را به اطلاع رساندم. گفت: می گویی آنان چهل نفرند؟ گفت: آری، گفت: او را بیرون ببرید زیرا من شنیدم که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - می فرمود: «مسلمانی نیست که بمیرد و چهل مرد که چیزی را با الله شریک نمی سازند بر جنازه او [به نماز] بایستند، مگر آنکه الله شفاعت آنان درباره وی را می پذیرد».

به روایت مسلم (۹۴۸)

ثواب کسی که هنگام مصیبت «إنا لله وإنا إليه راجعون» بگوید

از ام سلمه - رضی الله عنها - روایت است که گفت: شنیدم که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

"ما من مسلم تصيبه مصيبة، فيقول ما أمره الله: (إنا لله وإنا إليه راجعون) اللهم أجرني في مصيبتی، وأخلف لي خيرا منها، إلا أخلف الله له خيرا منها". «مسلمانی نیست که دچار مصیبتی

شود، سپس آنچه الله به او امر کرده را بگوید: {إنا لله وإنا إليه راجعون} (ما از آن خداییم و به سوی او باز خواهیم گشت) خداوند مرا در مصیبتم پاداش عطا کن، و بهتر از آن [چه از دست دادم] را جانشینش بگردان، مگر آنکه الله بهتر از آن را جانشینش قرار می دهد».

ام سلمه می گوید: هنگامی که ابوسلمه درگذشت با خود گفتم: کدام یک از مسلمانان بهتر از ابوسلمه است؟ [زیرا خانواده او] نخستین خانه ای بود که به سوی رسول الله - صلی الله علیه وسلم - مهاجرت نمودند! سپس این [دعا] را گفتم، پس الله برای من رسول الله - صلی الله علیه وسلم - را جانشین ساخت.

به روایت مسلم (۹۱۸)

ثواب کسی که در طاعون بمیرد

از انس - رضی الله عنه - روایت است که گفت: شنیدم که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«الطاعون شهادة لكل مسلم». «طاعون برای هر مسلمانی شهادت است».

به روایت بخاری (۲۸۳۰) و مسلم (۱۹۱۶)

وعن عائشة رضي الله عنها قالت: سألت رسول الله صلى الله عليه وسلم عن الطاعون، فأخبرني أنه عذاب يبعثه الله على من يشاء، وأن الله جعله رحمة للمؤمنين، ليس من أحد يقع الطاعون، فيمكث

في بلدة صابرا محتسبا، يعلم أنه لا يصيبه إلا ما كتب الله له، إلا كان له مثل أجر شهيد". و از عایشه - رضی الله عنها - روایت است که گفت: از رسول الله صلی الله علیه وسلم درباره طاعون پرسیدم، پس ایشان به من گفت که آن عذابی بود که الله برای هر که می خواست می فرستاد، و الله آن را برای مؤمنان عامل رحمت قرار داده، پس چون کسی در طاعون گرفتار شود، و در سرزمین خود با صبر و احتساب باقی بماند [و از آنجا خارج نشود]، و بداند که جز آنچه الله برایش نوشته رخ نخواهد داد، مگر آنکه مانند اجر شهید خواهد داشت».

به روایت بخاری (۳۴۷۴).

ثواب کسی که دو یا سه فرزندش که به بلوغ نرسیده اند از دنیا بروند

از انس - رضی الله عنه - روایت است که گفت: پیامبر - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«ما من الناس من مسلم يتوفى له ثلاث لم يبلغوا الحنث، إلا أدخله الله الجنة بفضل رحمته إياهم». «مسلمانی نیست که سه فرزند او پیش از بلوغ از دنیا رفته باشند، مگر آنکه الله به فضل رحمتش نسبت به آنها او را بهشتی می سازد».

به روایت بخاری (۱۲۴۸)

وعن أبي سعيد رضي الله عنه: أن النساء قلن للنبي صلى الله عليه وسلم: اجعل لنا يوما، فوعظهن، وقال: «أيما امرأة ماتت لها ثلاثة من

الولد، كانوا حجاباً من النار". قالت امرأة: واثنان؟ قال: "واثنان". و
 از ابوسعید - رضی الله عنه - روایت است که گفت: زنان به
 پیامبر - صلی الله علیه وسلم - گفتند: برای ما روزی [برای
 وعظ] قرار بده، پس آنان را وعظ نمود و فرمود: «زنی نیست
 که سه فرزندش از دنیا رفته باشند، مگر آنکه برای او حجابی
 از آتش دوزخ می شوند» زنی گفت: و دو فرزند؟ فرمود: «و
 دو فرزند».

به روایت بخاری (۱۲۴۹) و مسلم (۲۶۳۳)

و از ابوهریره - رضی الله عنه - از پیامبر - صلی الله علیه
 وسلم - روایت است که فرمودند:

«لا يموت لأحد من المسلمين ثلاثة من الولد فتتمسه النار، إلا تحلة
 القسم». «آتش دوزخ مسلمانی را که سه فرزند او در گذشته اند
 لمس نمی کند، مگر برای روا شدن سوگند». [منظور سوگند
 الله است که همه به دوزخ وارد می شوند، اما ورود مسلمانان
 به شکل عبور از پل صراط است].

به روایت بخاری (۱۲۵۱) و مسلم (۲۶۳۲)

**ثواب کسی که محبوبش از اهل دنیا بمیرد و از روی
 احتساب صبر کند**

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله -
 صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«يقول الله تعالى: ما لعبدي المؤمن عندي جزاء إذا قبضت صفيه من أهل الدنيا، ثم احتسبه إلا الجنة». «الله متعال می فرماید: هرگاه یکی از عزیزان بنده ی مؤمنم را در دنیا از او بگیرم و او به امید اجر و ثواب صبر کند، نزد من پاداشی جز بهشت ندارد».

به روایت بخاری (۶۴۲۴)

صفی یعنی: محبوبی که محبتش خالص است مانند فرزند و برادر و هر کس که انسان او را دوست بدارد

ثواب صدقه

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«ما نقصت صدقة من مال». «مالی با صدقه کم نشد».

به روایت مسلم (۲۵۸۸)

از انس بن مالک - رضی الله عنه - روایت است که گفت:

كان أبو طلحة أكثر الأنصار بالمدينة مالا من نخل، وكان أحب أمواله إليه بيرحاء، وكانت مستقبلة المسجد، وكان رسول الله صلى الله عليه وسلم يدخلها ويشرب من ماء فيها طيب. ابوطلحه در میان انصار بیشترین نخلستانها را داشت، و محبوبترین اموالش نزد او «بیرحاء» بود، که در مقابل مسجد قرار داشت، و

رسول الله - صلى الله عليه وسلم - به آن وارد می شد و از آب گوارایی که در آن بود می نوشید.

قال أنس: فلما أنزلت هذه الآية: {لن تنالوا البر حتى تنفقوا مما تحبون} قام أبو طلحة إلى رسول الله صلى الله عليه وسلم فقال: يا رسول الله، إن الله تبارك وتعالى يقول: {لن تنالوا البر حتى تنفقوا مما تحبون} وإن أحب أموالي إليّ بيرحاء، وإنها صدقة لله، أرجو برها وذخرها عند الله، فضعها يا رسول الله حيث أراك الله. أنس می گوید: پس چون این آیه نازل شد که: {لن تنالوا البر حتى تنفقوا مما تحبون} (به [مقام] نیکوکاری دست نخواهید یافت مگر آنکه از آنچه دوست دارید انفاق کنید)، ابوطلحه برخاست و به نزد رسول الله - صلى الله عليه وسلم - رفت و گفت: یا رسول الله، الله تبارک و تعالی می فرماید: {لن تنالوا البر حتى تنفقوا مما تحبون} و محبوبترین اموال من نزد من بیرحاء است، و آن را در راه الله صدقه دادم و نیکی و پاداش آن را نزد الله می خواهم، پس ای رسول الله، آن را در جایی که الله به تو نشان می دهد قرار ده.

فقال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «بخ، ذلك مال رابح، ذلك مال رابح، وقد سمعت ما قلت، وإني أرى أن تجعلها في الأقربين» فقال أبو طلحة: أفعل يا رسول الله، فقسمها أبو طلحة في أقاربه وبني عمه. پس رسول الله - صلى الله عليه وسلم - فرمودند: «به به، این مالی است سودمند، و من شنیدم که چه گفتم و به نظر من آن را در نزدیکانت قرار دهی»، ابوطلحه گفت: چنین می کنم

ای رسول الله، پس ابوطلحه آن را میان خویشاوندان خود و
عموزادگانش تقسیم کرد.

به روایت بخاری (۱۴۶۱) و مسلم (۹۹۸)

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله -
صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«من تصدق بعدل تمرة من کسب طيب، ولا یصعد إلى الله إلا
الطيب، فإن الله یتقبلها بيمينه، ثم یرببها لصاحبه، كما یربب أحکم
فلوه، حتی تكون مثل الجبل». «کسی که به اندازه خرمایی از
کسب پاکش صدقه دهد - و جز پاک به نزد الله بالا برده نمی
شود - الله آن را با دست راست خود می پذیرد، سپس برای
صاحبش آن را پرورش می دهد، چنانکه یکی از شما کره
اسبش را پرورش می دهد، تا آنکه همانند کوهی شود».

به روایت بخاری (۷۴۳۰) و مسلم (۱۰۱۴)

ثواب کارگزار صدقه و انباردار آن اگر امانتدار باشند

از ابوموسی - رضی الله عنه - روایت است که پیامبر -
صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«إن الخازن المسلم الأمين، الذي ینفذ - وربما قال: یعطي - ما أمر
به کاملاً موفراً، طيبة به نفسه، فیدفعه إلى الذي أمر له به أحد
المتصدقین». «انباردار مسلمان امانتدار [کسی است] که آنچه
به آن امر شده را به شکل کامل، و با طیب نفس انجام می دهد،

- یا شاید راوی گفت: می دهد - و آن را به کسی که یکی از صدقه دهندگان امر کرده می دهد».

به روایت بخاری (۱۴۳۸) و مسلم (۱۰۲۳)

ثواب صدقه کسی که دست تنگ است

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«سبق درهم مائة ألف درهم» قالوا: يا رسول الله، وكيف؟ «يَكْ درهم از صد هزار درهم پیشی گرفت» گفتند: يا رسول الله، چگونه؟

فرمود: «شخصی دو درهم دارد، پس یکی را برمی دارد و صدقه اش می دهد، و مردی مال بسیاری دارد پس از عرض مالش (قسمت کمی از مالش) صد هزار برمی دارد و آن را صدقه می دهد».

به روایت احمد (۸۹۲۹) و نسائی (۲۵۲۷)

وعن أبي هريرة رضي الله عنه قال: يا رسول الله، أي الصدقة أفضل؟ قال: «جهد المُقِلِّ، وأبدأ بمن تعول». و از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که گفت: يا رسول الله، کدام صدقه بهتر است؟ فرمود: «تلاش دست تنگی که مال کمی دارد، و از کسانی شروع کن که مسئولیتشان را بر عهده داری».

به روایت احمد (۸۷۰۲) و ابوداود (۱۶۷۷)

ثواب صدقه پنهانی

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که گفت: شنیدم که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«سبعة يظلهم الله في ظله يوم لا ظل إلا ظله» و ذکر منهم: «و رجل تصدق بصدقة فأخفاها حتى لا تعلم شماله ما تنفق يمينه». «هفت تن هستند که الله آنان را در سایه اش قرار می دهد، در روزی که سایه ای جز سایه او نیست» و از جمله آنان شخصی را ذکر نمودند که «صدقه ای داد و آن را چنان پنهان کرد که دست چپش ندانست دست راستش چه انفاق می کند».

به روایت بخاری (۱۴۲۳) و مسلم (۱۰۳۱)

ثواب کسی که روزی اش کفاف باشد پس قناعت
پیشہ سازد و پاکدامنی ورزد و از روی اعتماد به الله
و توکل بر او از کسی چیزی نخواهد

از عبدالله بن عمرو - رضی الله عنهما - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«قد أفلح من أسلم، ورزق كفافاً، وقنعه الله بما آتاه». «رستگار شد آنکه اسلام آورد، و روزی اش کافی بود، و الله او را به آنچه به او داده قانع ساخت».

به روایت مسلم (۱۰۵۴)

و عن أبي سعيد الخدري رضي الله عنه: أن ناسا من الأنصار سألوا رسول الله صلى الله عليه وسلم، فأعطاهم، ثم سألوه، فأعطاهم، ثم سألوه، فأعطاهم حتى نفذ ما عنده، فقال: «ما يكون عندي من خير فلن أدخره عنكم، ومن يستعفف يعفه الله، ومن يستغن يغنه الله، ومن يتصبر يصبره الله، وما أعطي أحد عطاء خيرا وأوسع من الصبر».

و از ابوسعید خدری - رضی الله عنه - روایت است که گروهی از انصار از رسول الله - صلی الله علیه وسلم - خواستند، پس به آنان عطا کرد، سپس خواستند، پس به آنان عطا کرد، سپس [باز] خواستند، [باز] به آنان عطا کرد تا آنکه هر چه نزد او بود تمام شد، پس فرمود: «آنچه از خیر نزد من است را از شما باز نمی دارم، و آنکه پاکدامنی پیشه سازد الله او را عقیف [نگه] خواهد داشت، و کسی که بی نیازی پیشه سازد، الله او را بی نیاز خواهد گرداند، و آنکه صبری پیشه سازد، الله او را صبور خواهد ساخت، و کسی عطایی بهتر و گسترده تر از صبر به دست نیاورده است».

به روایت بخاری (۱۴۶۹) و مسلم (۱۰۵۳)

ثواب غذا دادن در راه الله تعالی

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«إن الله عز وجل يقول يوم القيامة: يا ابن آدم مرضت فلم تعدني، قال: يا رب كيف أعودك وأنت رب العالمين؟» همانا الله عز وجل در روز قیامت خواهد فرمود: ای فرزند آدم، بیمار شدم اما به

عیادت‌م نیامدی»، می‌گوید: پروردگارا چگونه به عیادت تو بیایم حال آنکه تو پروردگار جهانیان هستی؟!

قال: أما علمت أن عبدي فلانا مرض فلم تعده، أما علمت أنك لو عدته لوجدتني عنده؟ می‌فرماید: «آیا ندانستی که فلان بنده من بیمار است، اما به عیادتش نرفتی؟ آیا ندانستی که اگر به عیادتش می‌رفتی مرا نزد او می‌یافتی؟

یا ابن آدم استطعمتك فلم تطعمني، قال: يا رب وكيف أطعمك وأنت رب العالمين؟ ای فرزند آدم از تو غذا خواستم و مرا غذا ندادی»، می‌گوید: پروردگارا چگونه به تو غذا دهم در حالی که تو پروردگار جهانیان هستی؟!

قال: أما علمت أنه استطعمك عبدي فلان، فلم تطعمه؟ أما علمت أنك لو أطعمته لوجدت ذلك عندي می‌فرماید: «آیا ندانستی که فلان بنده ام از تو غذا خواست و به او غذا ندادی؟ آیا ندانستی که اگر به او غذا می‌دادی مرا نزد او می‌یافتی؟

یا ابن آدم استسقيتك، فلم تسقني، قال: يا رب كيف أسقيك وأنت رب العالمين؟ ای فرزند آدم از تو آب خواستم و مرا آب ندادی»، می‌گوید: پروردگارا چگونه به تو آب دهم در حالی که تو پروردگار جهانیان هستی؟!

قال: استسقاك عبدي فلان فلم تسقه، أما إنك لو سقيته وجدت ذلك عندي “ می‌فرماید: بنده ام فلانی از تو آب خواست و به او آب ندادی، آیا ندانستی که اگر به او آب می‌دادی مرا نزد او می‌یافتی؟»

به روایت مسلم (۲۵۶۹)

ثواب کسی که انسان یا حیوانی را آب دهد

از ابوهریره - رضی الله عنه - از پیامبر - صلی الله علیه وسلم - روایت است که فرمودند:

«أن رجلا رأى كلبا يأكل الثرى من العطش، فأخذ الرجل خفه، فجعل يغرف له به حتى أرواه، فشكر الله له، فأدخله الجنة». «مردی سگی را دید که از تشنگی خاک می خورد، پس آن مرد پاپوش خود را برداشت، و برایش آب [از چاه] بیرون آورد و به او داد تا آنکه سیراب شد، پس الله از او تشکر کرد و او را به بهشت وارد کرد».

به روایت بخاری (۱۷۳)

و از ابوهریره - رضی الله عنه - از پیامبر - صلی الله علیه وسلم - روایت است که فرمودند:

«أن امرأة بغيا رأت كلبا في يوم حار يطيف ببئر، قد أدلع لسانه من العطش، فنزعت له بموقها فغفر لها» «زنی بدکاره در روزی گرم سگی را دید که گرد چاهی می چرخد و زبانش از شدت تشنگی بیرون آمده، پس با پاپوش خود از چاه آب کشید، پس مورد آمرزش قرار گرفت»

به روایت مسلم (۲۲۴۵)

ثواب کسی که درختی بکارد

از انس بن مالک - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمود:

«ما من مسلم یغرس غرسا، أو یزرع زرعاً، فیأکل منه طیر أو إنسان أو بهیمة، إلا کان له به صدقة». «مسلمانی نیست که درختی را غرس کند، یا گیاهی را بکارد، که پرنده یا انسان یا حیوانی از آن بخورد، مگر آنکه برایش صدقه است».

به روایت بخاری (۲۳۲۰) و مسلم (۱۵۵۳)

و از جابر - رضی الله عنه - روایت است که گفت: رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«ما من مسلم یغرس غرسا إلا کان ما أكل منه له صدقة، وما سرق منه له صدقة، وما أكل السبع منه فهو له صدقة، وما أكلت الطیر فهو له صدقة، ولا یرزؤه أحد إلا کان له صدقة». «هر مسلمانی درختی بکارد، هر چه از آن بخورند صدقه ای برای او به شمار می رود؛ و هرچه از آن بدزدند برای او صدقه است، و هر حیوان درنده ای از آن بخورد برای او صدقه است، و هر پرنده ای از آن بخورد برای او صدقه است، و هر کس چیزی از آن بکاهد، برای صاحبش صدقه محسوب می شود».

به روایت مسلم (۱۵۵۲)

ثواب انفاق در وجوه خیر

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که پیامبر - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«ما من يوم يصبح العباد فيه، إلا ملكان ينزلان، فيقول أحدهما: اللهم أعط منفقاً خلفاً، ويقول الآخر: اللهم أعط ممسكاً تلفاً». «بندگان شبی را به صبح نمی رسانند مگر آنکه دو ملک نازل می شود، پس یکی از آن دو می گوید: خداوندا انفاق کننده را جایگزین عطا کن، و دیگری می گوید: خدایا دست نگه دارنده را تَلَف عطا کن».

به روایت بخاری (۱۴۴۲) و مسلم (۱۰۱۰)

و از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«قال الله: أنفق يا ابن آدم أنفق عليك» «الله متعال فرموده اند: ای فرزند آدم انفاق کن، بر تو نیز انفاق می شود»

به روایت بخاری (۵۳۵۲) و مسلم (۹۹۳)

ثواب کسی که به بدهکار دست تنگ آسان گیرد یا به او فرصت دهد یا از بدهی اش کم کند

از ابوهریره - رضی الله عنه - از پیامبر - صلی الله علیه وسلم - روایت است که فرمودند:

«کان تاجر یداین الناس، فإذا رأى معسرا قال لفتيانہ: تجاوزوا عنه، لعل الله أن يتجاوز عنا، فتجاوز الله عنه». «بازرگانی بود که به مردم قرض می داد، و چون می دید بدهکاری در پرداخت بدهی اش مشکل دارد به خدمتکارانش می گفت: از او بگذرید، باشد که الله از ما بگذرد، پس الله از او درگذشت».

به روایت بخاری (۲۰۷۸) و مسلم (۱۵۶۲)

وعن عبد الله بن أبي قتادة: أن أبا قتادة طلب غريما له، فتواری عنه ثم وجده، فقال: إني معسر، فقال: الله؟ قال: الله؟ قال: فإني سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول: «من سرّه أن ينجيه الله من كرب يوم القيامة، فلينفس عن معسر، أو يضع عنه». از عبدالله بن ابی قتاده روایت است که ابوقتاده در پی یکی از بدهکارانش بود، آن بدهکار از او گریخت اما پیدایش کرد. بدهکار گفت: من دستم تنگ است، ابوقتاده گفت؟ آیا به الله سوگند می خوری که دستت تنگ است؟ گفت: به الله سوگند. گفت: من نیز از رسول الله - صلی الله علیه وسلم - شنیدم که می فرمود: «آنکه دوست دارد الله او را از دشواری های روز قیامت نجات دهد، به بدهکار دست تنگ فرصت دهد، یا از [بدهی] بکاهد».

به روایت مسلم (۱۵۶۳)

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

“من نفس عن مؤمن كربة من كرب الدنيا نفس الله عنه كربة من كرب يوم القيامة، ومن يسر على معسر يسر الله عليه في الدنيا والآخرة، ومن ستر مسلما ستره الله في الدنيا والآخرة، والله في عون العبد ما كان العبد في عون أخيه.” «هر که سختی و مشکلی از سختی های دنیا را از مؤمنی برطرف سازد، الله سختی ای از سختی های آخرت را از او دور می سازد، و کسی که بر دست تنگی آسان گیرد الله در دنیا و آخرت بر او آسان می گیرد، و کسی که مسلمانی را بپوشاند الله در دنیا و آخرت او را می پوشاند، و الله در [حال] یاری بنده است تا وقتی که بنده در [حال] یاری برادرش باشد».

به روایت مسلم (۲۶۹۹)

از ابو الیسیر - رضی الله عنه - روایت است که گفت: شنیدم که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

“من أنظر معسرا أو وضع عنه أظله الله في ظله.” «کسی که به بدهکار دست تنگی فرصت دهد یا از [بدهی] او کم کند، الله او را در سایه خودش قرار می دهد».

به روایت مسلم (۳۰۰۶)

ثواب روزه

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«قال الله عز وجل: كل عمل ابن آدم له إلا الصيام، فإنه لي وأنا أجزي به، يدع شهوته وطعامه من أجلي، والذي نفس محمد بيده، لخلوف فم الصائم أطيب عند الله يوم القيامة من ريح المسك، وللصائم فرحتان يفرحهما: إذا أفطر فرح بفطره، وإذا لقي ربه فرح بصومه». «الله عزوجل می فرماید: همه کارهای فرزند آدم برای اوست، مگر روزه که برای من است، و من آن را پاداش می دهم، او شهوتش و غذایش را برای من رها می کند. قسم به آنکه جان محمد به دست اوست، بوی دهان روزه دار نزد الله در روز قیامت از بوی مشک خوشتر است، و برای روزه دار دو شادی است: چون افطار کند برای افطارش شاد می شود، و چون به دیدار پروردگارش برود برای روزه اش شاد می شود».

به روایت بخاری (۱۹۰۴) و مسلم (۱۱۵۱)

و از سهل - رضی الله عنه - از پیامبر - صلی الله علیه وسلم - روایت است که فرمودند:

«إن في الجنة بابا يقال له الريان، يدخل منه الصائمون يوم القيامة، لا يدخل منه أحد غيرهم، يقال: أين الصائمون؟ فيقومون لا يدخل منه أحد غيرهم، فإذا دخلوا أغلق فلم يدخل منه أحد». «در بهشت دروازه ای است به نام رَیّان، که روزه داران در قیامت از آن وارد می شوند، و کسی جز آنان از آن وارد نخواهد شد. گفته می شود: روزه داران کجایند؟ پس برمی خیزند و کسی جز

آنها از آن وارد [بهشت] نمی شود، پس چون وارد شدند بسته می شود و کسی از آن وارد نخواهد شد».

به روایت بخاری (۱۸۹۶) و مسلم (۱۱۵۲)

ثواب کسی که رمضان را از روی ایمان و احتساب روزه شود

از ابوهریره - رضی الله عنه - از پیامبر - صلی الله علیه وسلم - روایت است که فرمودند:

«من صام رمضان إيماناً واحتساباً غفر له ما تقدم من ذنبه». «هر کسی ماه رمضان را از روی ایمان و برای کسب پاداش آن روزه بگیرد، گناهان گذشته اش بخشیده می شوند».

به روایت بخاری (۳۷) و مسلم (۷۵۹)

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«إذا دخل رمضان فتحت أبواب الجنة، وغلقت أبواب جهنم، وسلسلت الشياطين». «چون رمضان آید درهای بهشت گشوده می شود، و درهای دوزخ بسته می شود، و شیاطین به زنجیر کشیده می شوند».

به روایت بخاری (۳۲۷۷) و مسلم (۱۰۷۹) و این لفظ بخاری است

ثواب کسی که رمضان را از روی ایمان و احتساب به نماز ایستد

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله -
صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«من قام رمضان إيماناً واحتساباً، غفر له ما تقدم من ذنبه». «هر
کسی ماه رمضان را از روی ایمان و برای کسب پاداش آن
به نماز ایستد، گناهان گذشته اش بخشیده می شوند».

به روایت بخاری (۳۷) و مسلم (۷۵۹)

ثواب کسی که شب قدر را از روی ایمان و احتساب به نماز ایستد

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله -
صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«من قام ليلة القدر إيماناً واحتساباً غفر له ما تقدم من ذنبه». «کسی
که شب قدر را از روی ایمان و احتساب [به نماز و عبادت]
ایستد، گناهان گذشته اش آمرزیده می شود».

به روایت بخاری (۱۹۰۱) و مسلم (۷۶۰)

ثواب سحری

از انس بن مالک - رضی الله عنه - روایت است که رسول
الله - صلی الله علیه وسلم - فرمود:

«تسحروا؛ فإن في السحور بركة». «سحری بخورید زیرا در سحری برکت است».

به روایت بخاری (۱۹۲۳) و مسلم (۱۰۹۵)

ثواب تعجیل در افطار

از سهل بن سعد - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«لا يزال الناس بخير ما عجلوا الفطر». «مردم همواره در خیر به سر می برند، تا هنگامی که در افطار عجله کنند».

به روایت بخاری (۱۹۵۷) و مسلم (۱۰۹۸)

ثواب کسی که رمضان را روزه گیرد و در پی آن شش روز از شوال را روزه شود

از ابوایوب - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«من صام رمضان ثم أتبعه ستا من شوال كان كصيام الدهر». «آنکه رمضان را روزه بگیرد، سپس در پی آن شش روز از شوال را هم روزه شود [کارش] مانند روزه همه دهر [همه سال] است».

به روایت مسلم (۱۱۶۴)

ثواب روزه روز عرفه

عن أبي قتادة رضي الله عنه قال: سئل النبي صلى الله عليه وسلم عن صوم يوم عرفه؟ فقال: «يكفر السنة الماضية والباقية». از ابوقتاده - رضی الله عنه - روایت است که گفت: از پیامبر - صلی الله علیه وسلم - درباره روزه عرفه پرسیدم؛ فرمود: «[گناهان] سال گذشته و باقی مانده را تکفیر می کند».

به روایت مسلم (۱۱۶۲)

ثواب روزه روز عاشورا

عن أبي قتادة رضي الله عنه أن رسول الله صلى الله عليه وسلم سئل عن صيام يوم عاشوراء فقال: «يكفر السنة الماضية». از ابوقتاده - رضی الله عنه - روایت است که گفت: از پیامبر - صلی الله علیه وسلم - درباره روزه عرفه پرسیدم؛ فرمود: «[گناهان] سال گذشته و باقی مانده را تکفیر می کند».

به روایت مسلم (۱۱۶۲)

ثواب روزه ماه محرم الله

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«أفضل الصيام بعد رمضان شهر الله المحرم». «بهترین روزه پس از رمضان، روزه ماه محرم الله است».

به روایت مسلم (۱۱۶۳)

ثواب روزه ماه شعبان

عن أسامة بن زيد رضي الله عنهما قال: قلت يا رسول الله! لم أرك تصوم من شهر من الشهور ما تصوم من شعبان؟ از اسامه بن زيد - رضی الله عنهما - روایت است که گفت: گفتم ای رسول الله! ندیده ام که هیچ ماهی را همانند ماه شعبان روزه می گیرید؟ قال: "ذاك شهر يغفل الناس فيه بين رجب ورمضان، وهو شهر ترفع فيه الأعمال إلى رب العالمين، فأحب أن يرفع عملي وأنا صائم". فرمود: «این ماهی است بین رجب و رمضان که مردم در آن دچار غفلت می شوند، و این ماهی است که در آن اعمال به نزد پروردگار جهانیان بالا برده می شود، بنابراین دوست دارم که عملم در حالی که روزه ام بالا برده شود».

به روایت نسائی (۲۳۵۷)

ثواب کسی که سه روز از هر ماه را روزه شود

از عبدالله بن عمرو بن العاص - رضی الله عنهما - روایت است که گفت: رسول الله - صلی الله علیه وسلم خطاب به من فرمودند:

"صم من كل شهر ثلاثة أيام، فذلك صوم الدهر، أو كصوم الدهر". «از هر ماه سه روز را روزه شو، که این روزه دهر یا همانند روزه دهر است».

به روایت بخاری (۳۴۱۹) و مسلم (۱۱۵۹)

و در روایت دیگری از بخاری و مسلم:

«وإن من حسبك أن تصوم من كل شهر ثلاثة أيام، فإن بكل حسنة عشر أمثالها، فذلك الدهر كله». «و این برایت کافی است که از هر ماه سه روز را روزه شوی، زیرا برای هر نیکی ده برابر آن [پاداش] است، و این روزه همهٔ دهر [همه سال] است».

به روایت بخاری (۶۱۳۴) و مسلم (۱۱۵۹)

از ابوقتاده - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«صوم ثلاثة من كل شهر، ورمضان إلى رمضان، صوم الدهر». «روزه سه روز از هر ماه، و رمضان تا رمضان، روزه دهر است».

به روایت مسلم (۱۱۶۲)

ثواب روزه روز دوشنبه

عن أبي قتادة الأنصاري رضي الله عنه أن رسول الله صلى الله عليه وسلم سئل عن صوم يوم الاثنين؟ قال: «ذاك يوم ولد فيه، ويوم بعثت أو أنزل علي فيه». از ابوقتاده انصاری - رضی الله عنه - روایت است که از رسول الله - صلی الله علیه وسلم - دربارهٔ روزه روز دوشنبه پرسیده شد؛ ایشان فرمودند: «آن روزی است که در آن به دنیا آمدم، و روزی است که مبعوث شدم» یا «بر من [وحی] نازل شد».

به روایت مسلم (۱۱۶۲)

ثواب روزه یک روز در میان

از عبدالله بن عمرو بن العاص - رضی الله عنهما - روایت است که گفت: رسول الله - صلی الله علیه وسلم - خطاب به من فرمودند:

«أحب الصيام إلى الله صيام داود، كان يصوم يوما ويفطر يوما». «محبوبترین روزه نزد الله، روزه داوود است، او یک روز روزه می گرفت و یک روز افطار می کرد».

به روایت بخاری (۳۴۲۰) و مسلم (۱۱۵۹)

ثواب حج و عمره

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که گفت: شنیدم که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«من حج لله فلم يرفث، ولم يفسق، رجع كيوم ولدته أمه». «کسی که حج را اداء کند، و در آن دچار گناه آمیزش و (مقدمات) جنسی، و عمل زشتی نشود، مانند روزی که به دنیا آمده است از حج بر می گردد».

به روایت بخاری (۱۵۲۱) و مسلم (۱۳۵۰)

و از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

“العمرة إلى العمرة كفارة لما بينهما، والحج المبرور ليس له جزاء إلا الجنة”. «عمره تا عمره [دیگر] کفاره ای است برای آنچه بین آن دو رخ داده، و حج مبرور پاداشی جز بهشت ندارد».

به روایت بخاری (۱۷۷۳) و مسلم (۱۳۴۹)

ثواب عمره در ماه رمضان

عن ابن عباس رضي الله عنهما أن النبي صلى الله عليه وسلم قال لامرأة من الأنصار يقال لها أم سنان: “ما منعك أن تكوني حججت معنا؟” قالت: ناضحان كانا لأبي فلان - زوجها - حج هو وابنه على أحدهما، وكان الآخر يسقي عليه غلامنا، قال: “فعمرة في رمضان تقضي حجة أو حجة معي”. از ابن عباس - رضی الله عنهما - روایت است که پیامبر - صلی الله علیه وسلم - خطاب به زنی از انصار که او را ام سنان می گفتند فرمود: «چه مانع شد که همراه ما حج کنی؟» گفت: دو شتر برای حمل آب داشتیم که ابوفلان (شوهرش) به همراه فرزندش با آن به حج رفت، و غلام ما با دیگری [زمینمان] را آبیاری می کرد. فرمود: «پس عمره ای در رمضان به جای یک حج یا یک حج با من است».

به روایت بخاری (۱۷۸۲) و مسلم (۱۲۵۶)

ثواب عمل نیک در دهه ذی الحجه

از ابن عباس - رضی الله عنهما - روایت است که پیامبر - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«ما العمل في أيام أفضل منها في هذه؟» قالوا: ولا الجهاد؟ قال: «ولا الجهاد، إلا رجل خرج يخاطر بنفسه وماله، فلم يرجع بشيء». «ایامی نیست که انجام اعمال در آن بهتر از این ایام باشد؟» گفتند: حتی جهاد در راه الله؟ فرمود: «حتی جهاد در راه الله، مگر اینکه کسی با جان و مالش در راه الله بیرون شود و هیچیک از اینها را برنگرداند».

به روایت بخاری (۹۶۹)

ثواب سکونت در مدینه نبوی

از سعد - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«المدینة خیر لهم لو كانوا یعلمون، لا یدعها أحدٌ رغبة عنها إلا أبدل الله فیها من هو خیر منه، ولا یثبت أحدٌ علی لأوائها وجهداها إلا کنت له شفیعاً أو شهیداً یوم القیامة». «مدینه برایشان بهتر است، اگر می دانستند، و کسی مدینه را از روی بی میلی به آن ترک نمی کند مگر آنکه کسی بهتر از او را جایگزینش می گرداند، و کسی بر سختی مدینه صبر پیشه نمی سازد مگر آنکه من در روز قیامت شفیع یا شاهد او خواهم شد».

به روایت مسلم (۱۳۶۳)

ثواب آموختن قرآن و تلاوت آن

از ابوموسی اشعری - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«مثل المؤمن الذي يقرأ القرآن مثل الأترجة، ريحها طيب وطعمها طيب، ومثل المؤمن الذي لا يقرأ القرآن مثل التمرة، لا ريح لها وطعمها حلو، ومثل المنافق الذي يقرأ القرآن، مثل الريحانة، ريحها طيب وطعمها مر، ومثل المنافق الذي لا يقرأ القرآن، كمثل الحنظلة، ليس لها ريح وطعمها مر». «مثال مؤمنی که قرآن را می خواند همانند ترنج است؛ که بویش خوش است و طعمش نیز خوش، و مثال مؤمنی که قرآن نمی خواند همانند خرماس، که بویی ندارد و طعمش خوش است، و مثال منافقی که قرآن می خواند مانند ریحان است که بویش خوش است و طعمش تلخ، و مثال منافقی که قرآن نمی خواند همانند حنظله است، نه بویی دارد و طعمش نیز تلخ است».

به روایت بخاری (۵۰۲۰) و مسلم (۷۹۷)

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«أحب أحدكم إذا رجع إلى أهله أن يجد فيه ثلاث خلفات عظام سمان؟» قلنا: نعم، قال: «ثلاث آيات يقرأ بهن أحدكم في صلاته، خير له من ثلاث خلفات عظام سمان». «آیا یکی از شما دوست دارد که وقتی به نزد خانواده اش برگردد سه ماده شتر حامله چاق بیابد؟» گفتیم: آری، فرمود: «سه آیه که یکی از شما در نمازش بخواند بهتر از سه شتر باردار چاق است».

به روایت مسلم (۸۰۲)

و از عقبه بن عامر - رضی الله عنه - روایت است که گفت:

خرج رسول الله صلى الله عليه وسلم ونحن في الصُّفَّة فقال: "أيكم يحب أن يغدو كل يوم إلى بطحان أو إلى العقيق، فيأتي منه بناقتين كوماوين في غير إثم، ولا قطع رحم؟"، فقلنا: يا رسول الله نحب ذلك، قال: "أفلا يغدو أحدكم إلى المسجد فيعلم، أو يقرأ آيتين من كتاب الله عز وجل، خير له من ناقتين، وثلاث خير له من ثلاث، وأربع خير له من أربع، ومن أعدادهن من الإبل". رسول الله - صلى الله عليه وسلم - در حالی که ما در صفه بودیم آمد و فرمود: «کدام یک از شما دوست دارد که هر صبح به بطحان یا عتیق برود، و با دو ماده شتر باردار بازگردد بی آنکه مرتکب گناه یا قطع صلۀ رحم شده باشد؟» گفتیم: یا رسول الله، [همه] آن را دوست داریم، فرمود: «آیا کسی از شما به مسجد نمی رود تا دو آیه از کتاب الله عزوجل را یاد بگیرد، یا بخواند که این برای او بهتر از دو ماده شتر است، و سه [آیه] بهتر از سه [ماده شتر] است، و چهار [آیه] بهتر از چهار [شتر]، و [هر تعداد آیه] بهتر از تعداد آن از شتران است».

به روایت مسلم (۸۰۳)

و از عثمان - رضی الله عنه - از پیامبر - صلى الله عليه وسلم - روایت است که فرمودند:

"خيرکم من تعلم القرآن وعلمه". «بهترین شما کسی است که قرآن را یاد گرفته و [به دیگران] یاد دهد».

به روایت بخاری (۵۰۲۷)

و در روایتی دیگر از او:

«إن أفضلکم من تعلم القرآن وعلمه». «برترین شما کسی است که قرآن را یاد گرفته و [به دیگران] یاد دهد».

و از عایشه -رضی الله عنها- روایت است که گفت: رسول الله -صلی الله علیه وسلم- فرمودند:

«الماهر بالقرآن مع السفارة الکرام البررة، والذي یقرأ القرآن ویستمتع فیه، وهو علیه شاق، له أجران». «آنکه در قرآن ماهر است با ملائکه گرامی نیکوکار همراه است، و آنکه قرآن را می خواند و در آن لکنت دارد و برایش دشوار است، دو پاداش دارد».

به روایت بخاری (۴۹۳۷) و مسلم (۷۹۸) و این لفظ مسلم است.

از ابوامامه -رضی الله عنه- روایت است که گفت: شنیدم که رسول الله -صلی الله علیه وسلم- فرمودند:

«اقرأوا القرآن؛ فإنه یأتی یوم القيامة شفیعاً لأصحابه». «قرآن بخوانید؛ زیرا در روز قیامت قرآن به عنوان شفاعتگر یارانش می آید».

به روایت مسلم (۸۰۴)

وعن عامر بن واثلة أن نافع بن عبد الحارث لقي عمر بعسفان، وكان عمر يستعمله على مكة، فقال: من استعملت على أهل الوادي، فقال: ابن أبزی، قال: ومن ابن أبزی؟ قال: مولى من موالينا، قال:

فاستخلفت عليهم مولی؟ قال: إنه قارئ لكتاب الله عز وجل، وإنه عالم بالفرائض، قال عمر: أما إن نبيكم صلى الله عليه وسلم قد قال: «إن الله يرفع بهذا الكتاب أقواما، ويضع به آخرين». و از عامر بن واثله روایت است که نافع بن عبدالحارث در عسفان با عمر دیدار کرد، و عمر او را به عنوان کارگزار مکه گمارده بود، پس از او پرسید: بر اهل وادی چه کسی را گمارده ای؟ گفت: ابن ابزی، فرمود: ابن ابزی کیست؟ گفت: از بردگان آزاد شده ماست. فرمود: برده ای آزاد شده را بر آنان گمارده ای؟ گفت: او قاری کتاب الله و عالم به فرائض (تقسیم میراث) است. عمر فرمود: آری پیامبرتان - صلی الله علیه وسلم - فرمودند که: «الله با این کتاب گروه هایی را بالا می برد و گروه هایی را پست می گرداند».

به روایت مسلم (۸۱۷)

و از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«ما اجتمع قوم في بيت من بيوت الله تعالى يتلون كتاب الله ويتدارسونه بينهم، إلا نزلت عليهم السكينة، وغشيتهم الرحمة، وحققهم الملائكة، وذكرهم الله فيمن عنده». «گروهی در خانه ای از خانه های الله جمع نمی شوند تا کتاب الله را بخوانند و بین خود مدارس کنند، مگر آنکه آرامش بر آنان نازل می شود، و رحمت آنان را می پوشاند، و ملائکه آنان را در بر می گیرند، و الله نزد کسانی که نزد اویند آنان را یاد می کند».

به روایت مسلم (۲۶۹۹)

ثواب تلاوت سوره فاتحه

از ابن عباس - رضی الله عنهما - روایت است که گفت:

«بینما جبریل قاعد عند النبی صلی الله علیه وسلم سمع نقیضاً من فوقه، فرفع رأسه، فقال: «هذا باب من السماء فتح اليوم لم یفتح قط إلا اليوم، فنزل منه ملک، فقال: هذا ملک نزل إلى الأرض لم ینزل قط إلا اليوم، فسلم، وقال: أبشر بنورین أوتیتهما لم یؤتئهما نبی قبلك: فاتحة الكتاب، وخواتیم سورة البقرة، لن تقرأ بحرف منهما إلا أعطیته». «در حالی که جبرئیل نزد پیامبر - صلی الله علیه وسلم - نشسته بود، صدای حرکت چیزی را از بالای سر شنید، پس [جبرئیل] سرش را بلند کرد و فرمود: «این دری است در آسمان که امروز باز شد و تا امروز باز نشده بود، و ملائکه ای از آن نازل شد، که تا امروز هرگز نازل نشده بود، پس سلام کرد و گفت: بشارت ده به دو نوری که به هیچ پیامبری پیش از تو داده نشده: فاتحه الكتاب (سوره حمد)، و آیات پایانی سوره بقره، که حرفی از آن را نمی خوانی مگر آنکه به تو عطا می شود».

به روایت مسلم (۸۰۶)

ثواب تلاوت سوره بقره

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«لا تجعلوا بيوتكم مقابر، إن الشيطان ينفر من البيت الذي تقرأ فيه سورة البقرة». «خانه های خود را قبرستان نکنید؛ همانا شیطان از خانه ای که در آن سوره بقره خوانده می شود گریزان است».

به روایت مسلم (۷۸۰)

و از ابوامامه - رضی الله عنه - روایت است که ایشان شنیدند که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«اقرأوا سورة البقرة؛ فإن أخذها بركة وتركها حسرة ولا تستطيعها البطلة». «سوره بقره را بخوانید؛ که گرفتن آن برکت است و ترک آن حسرت، و اهل باطل را یارای آن نیست».

معاویه می گوید: به من رسیده که منظور از اهل باطل [در این حدیث] ساحران است

به روایت مسلم (۸۰۴)

ثواب تلاوت آیه الكرسي

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که گفت:

وكلني رسول الله صلى الله عليه وسلم بحفظ زكاة رمضان، فأتاني آت، فجعل يحثو من الطعام فأخذته، فقلت: لأرفعك إلى رسول الله صلى الله عليه وسلم، فقص الحديث، فقال: إذا أويت إلى فراشك فقرأ آية الكرسي، لن يزال معك من الله حافظ، ولا يقربك شيطان حتى تصبح، فقال النبي صلى الله عليه وسلم: «صدقك وهو كذوب، ذاك شيطان». رسول الله - صلى الله عليه وسلم - مرا مسئول نگهبانی

از زکات رمضان گماشته بود، پس یکی آمد و شروع به برداشتن از غذا کرد، پس او را گرفتم و گفتم: تو را به نزد رسول الله - صلی الله علیه وسلم - خواهم برد، و حدیث را بیان کرد، تا آنجا که آن شخص [که شیطان بود] به او گفت: هرگاه خواستی به بسترت بروی آیه الكرسي را بخوان، که همچنان برای تو از سوی الله محافظی خواهد بود، و تا صبح شیطان به تو نزدیک نمی شود، پس پیامبر - صلی الله علیه وسلم - فرمود: «راست گفته حال آنکه بسیار دروغگو است، آن یک شیطان بوده».

به روایت بخاری (۳۲۷۵)

ثواب تلاوت آیات پایانی سوره بقره

از ابن مسعود - رضی الله عنه - روایت است که گفت: پیامبر - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«الآیتان من آخر سورة البقرة من قرأهما في ليلة كفتاه». «کسی که آیات پایانی سوره بقره را بخواند برای او کفایت می کنند».

به روایت بخاری (۵۰۰۹) و مسلم (۸۰۷)

ثواب تلاوت سوره بقره و آل عمران

از ابوامامه باهلی - رضی الله عنه - روایت است که گفت: شنیدم که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«اقرءوا الزهراوين البقرة وسورة آل عمران؛ فإنهما تأتيان يوم القيامة كأنهما غمامتان، أو كأنهما غيايتان، أو كأنهما فرقان من طير صواف، تحاجان عن أصحابهما». «زَهراوين [یعنی] سوره های بقره و آل عمران را بخوانید؛ زیرا این دو در روز قیامت خواهند آمد انگار که دو ابر هستند، یا دو سایه، یا دو دسته پرندۀ گشاده بال، که از صاحب خود دفاع می کنند».

به روایت مسلم (۸۰۴)

و از نواس بن سمعان کلابی - رضی الله عنه - روایت است که گفت: شنیدم که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند: «يُؤْتَى بِالْقُرْآنِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَأَهْلُهُ الَّذِينَ كَانُوا يَعْمَلُونَ بِهِ تَقْدِمُهُ سُورَةُ الْبَقَرَةِ وَآلُ عِمْرَانَ وَضُرِبَ لَهُمَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ثَلَاثَةُ أَمْثَالٍ مَا نَسِيتُهُنَّ بَعْدَ قَالَ: «كَأَنَّهُمَا غَمَامَتَانِ، أَوْ ظِلَّتَانِ سَوْدَاوَانِ بَيْنَهُمَا شَرْقٌ، أَوْ كَأَنَّهُمَا حَزْقَانِ مِنْ طَيْرِ صَوَافٍ، تَحَاجَّانِ عَنْ صَاحِبَيْهِمَا». «روز قیامت قرآن و اهل قرآن را که به آن عمل می کنند می آورند در حالی که سوره بقره و آل عمران در مقدمه هستند» و رسول الله - صلی الله علیه وسلم - سه مثال بر آن به کار بردند که هنوز از یاد نبردم، فرمود: «گویا آن دو ابرهایی، یا سایه هایی هستند سیاه که بین آنها نوری است (یعنی جلوی نور را نمی گیرند)، یا گویا دو دسته از پرندگان هستند با بالهایی باز، که از صاحب خود دفاع می کنند».

به روایت مسلم (۸۰۵)

ثواب سورة كهف

عن البراء بن عازب، قال: كان رجل يقرأ سورة الكهف، وإلى جانبه حصان مربوط بشطّين، فتغشته سحابة، فجعلت تدنو وتدنو وجعل فرسه ينفر، فلما أصبح أتى النبي صلى الله عليه وسلم فذكر ذلك له فقال: «تلك السكينة تنزلت بالقرآن». از براء بن عازب روایت است که گفت: مردی [از اصحاب] سورة كهف را می خواند، و در کنار او اسبی بود که با دو طناب بسته شده بود، پس ابری او را در بر گرفت، و به او نزدیک شد، و این باعث بی قراری اسب شد، پس چون صبح شد به نزد پیامبر - صلی الله علیه وسلم - آمد و داستان را برای ایشان بازگو کرد، و ایشان فرمود: «آن آرامش بود که با قرآن نازل شده بود».

به روایت بخاری (۵۰۱۱) و مسلم (۷۹۵)

ثواب حفظ ده آیه از آغاز سورة كهف

از ابودرداء - رضی الله عنه - روایت است که پیامبر - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«من حفظ عشر آيات من أول سورة الكهف عصم من الدجال». «هر که ده آیه از آغاز سورة كهف را حفظ کند از دجال در امان می ماند».

به روایت مسلم (۸۰۹)

ثواب تلاوت سورة اخلاص (قول هو الله احد)

از ابودرداء - رضی الله عنه - روایت است که پیامبر - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«أيعجز أحدكم أن يقرأ في ليلة ثلث القرآن؟» قالوا: وكيف يقرأ ثلث القرآن؟ قال: «قل هو الله أحد تعدل ثلث القرآن». «آيا یکی از شما عاجز است که در هر شب یک سوم قرآن را بخواند؟» گفتند: چگونه یک سوم قرآن را بخواند؟ فرمود: «قل هو الله احد معادل یک سوم قرآن است».

به روایت مسلم (۸۱۱)

ثواب ذکر الله تعالى

عن أبي هريرة رضي الله عنه قال: كان رسول الله صلى الله عليه وسلم يسير في طريق مكة، فمرّ على جبل يقال له: جمدان، فقال: «سيروا هذا جمدان، سبق المفردون». از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که پیامبر - صلی الله علیه وسلم - از مسیر مکه می گذشت، پس از کنار کوهی به نام جُمدان گذشت و فرمود: «حرکت کنید که این جُمدان است، مُفَرِّدان سبقت جستند».

گفتند: مفردان چیست ای رسول الله؟ فرمود: «مردان و زنانی که بسیار الله را یاد می کنند».

به روایت مسلم (۲۶۷۶)

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«يقول الله: أنا عند ظن عبدي بي، وأنا معه إذا ذكرني، فإن ذكرني في نفسه ذكرته في نفسي، وإن ذكرني في ملأ ذكرته في ملأ خير منهم، وإن تقرب إليّ شبرا تقربت إليه ذراعا، وإن تقرب إليّ ذراعا تقربت إليه باعا، وإن أتاني يمشي أتيته هرولة». «الله می فرماید: من نزد گمانی هستم که بنده ام درباره من دارد، و چون مرا یاد کند با او هستم، پس اگر مرا در نفس خود یاد کند او را در نفس خود یاد کنم، و چون مرا در جمعی یاد کند او را در جمعی بهتر از آنها یاد خواهم کرد، و اگر یک وجب به من نزدیک شود یک ذراع (یک گز) به او نزدیک می شوم، و اگر یک ذراع به من نزدیک شود دو دست به او نزدیک می شوم، و اگر روان به سوی من آید دوان به سمت او می روم».

به روایت بخاری (۷۴۰۵) و مسلم (۲۶۷۵)

ثواب مجالس ذکر

عن معاوية رضي الله عنه أن رسول الله صلى الله عليه وسلم خرج على حلقة من أصحابه فقال: "ما أجلسكم" قالوا: جلسنا نذكر الله ونحمده على ما هدانا للإسلام ومنّ به علينا، قال: الله ما أجلسكم إلا ذلك، قالوا: الله ما أجلسنا إلا ذلك، قال: "أما اني لم أستحلفكم تهمة لكم، ولكنه أتاني جبريل فأخبرني أن الله عز وجل يباهي بكم الملائكة". از معاویه - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - از خانه بیرون آمده به نزد حلقه ای

از اصحابشان آمدند و فرمودند: «چه چیز شما را [اینجا] نشانده است؟» گفتند: نشسته ایم الله را یاد کنیم و او را برای آنکه ما را به اسلام هدایت کرد و برای آنچه بر ما منت نهاده حمد گوئیم. فرمود: «آیا قسم به الله که چیزی جز این شما را نشانده است؟» گفتند: قسم به الله که چیزی جز آن ما را اینجا نشانده است. فرمود: «من از روی اتهام شما [به دروغ] شما را قسم ندادم، اما جبرئیل به نزد من آمد و آگاهم ساخت که الله عزوجل با شما به ملائکه مباهات می کند».

به روایت مسلم (۲۷۰۱)

عن أبي هريرة وأبي سعيد الخدري رضي الله عنهما أنهما شهدا على النبي صلى الله عليه وسلم أنه قال: "لا يقعد قوم يذكرون الله عز وجل إلا حفتهم الملائكة، وغشيتهم الرحمة، ونزلت عليهم السكينة، وذكرهم الله فيمن عنده". از ابوهریره و ابوسعید خدری -رضی الله عنهما- روایت است که آنان شهادت داده اند که پیامبر -صلی الله علیه وسلم- فرمودند: «گروهی برای ذکر الله عزوجل نمی نشینند مگر آنکه ملائکه آنان را در بر می گیرند، و رحمت آنان را فرو می پوشاند، و آرامش بر آنان نازل می شود، و الله آنان را نزد کسانی که نزد اویند یاد می کند».

به روایت مسلم (۲۷۰۰)

ثواب كلمه توحيد (لا اله الا الله)

عن أبي هريرة رضي الله عنه أنه قال: قلت: يا رسول الله، من أسعد الناس بشفاعتك يوم القيامة؟ فقال: «لقد ظننت يا أبا هريرة، أن لا يسألني عن هذا الحديث أحدٌ أول منك؛ لما رأيت من حرصك على الحديث، أسعد الناس بشفاعتي يوم القيامة من قال: (لا إله إلا الله) خالصاً من قِبَل نفسه». از ابوهريره - رضی الله عنه - روایت است که گفت: گفتم ای رسول الله، چه کسی در روز قیامت برای کسب شفاعت شما خوشبخت تر است؟ فرمود: «ای اباهریره، گمان می کردم که کسی پیش از تو این سوال را از من نپرسد؛ زیرا شاهد حرص و توجه تو به حدیث هستم، خوشبخت ترین مردم برای دستیابی به شفاعت من در روز قیامت کسی است که خالصانه از درون خود «لا اله الا الله» بگوید».

به روایت بخاری (۶۵۷۰)

ثواب گفتن «لا اله الا الله وحده لا شريك له، له الملك وله الحمد، وهو على كل شيء قدير» صد بار در روز

از ابوهريره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«من قال: (لا إله إلا الله، وحده لا شريك له، له الملك، وله الحمد، وهو على كل شيء قدير) في يوم مائة مرة، كانت له عدل عشر رقاب، وكتبت له مائة حسنة، ومحيت عنه مائة سيئة، وكانت له

حرزا من الشيطان يومه ذلك حتى يمسي، ولم يأت أحد بأفضل مما جاء به، إلا أحد عمل أكثر من ذلك». «کسی که در روز صد بار بگوید «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ» برای او هم وزن آزاد کردن ده برده است، و برایش صد نیکی نوشته می شود، و صد گناه از او پاک می شود، و در آن روز تا شام برایش حفاظتی در برابر شیطان خواهد بود، و کسی کاری بهتر از او نخواهد آورد، مگر آنکه بیشتر از او انجام داده باشد».

به روایت بخاری (۳۲۹۲) و مسلم (۲۶۹۱)

ثواب گفتن صد بار «سبحان الله وبحمده» در روز

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«من قال: (سبحان الله وبحمده) في يوم مائة مرة حطت خطايا، وإن كانت مثل زبد البحر». «هر کسی گفت: «سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ»، و آن را در روز صد بار تکرار کرد، گناهان او بخشیده می شوند، اگرچه مانند کف دریا باشند».

به روایت بخاری (۶۴۰۵) و مسلم (۲۶۹۲)

ثواب گفتن «سبحان الله وبحمده، سبحان الله العظيم»

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

“ کلمات خفیفتان علی اللسان، ثقیلتان فی المیزان، حبیبتان إلی الرحمن: (سبحان الله وبحمده، سبحان الله العظيم) ”. «دو سخن است که بر زبان سبک است و در میزان سنگین، و نزد پروردگار رحمان محبوب: سبحان الله وبحمده، سبحان الله العظيم».

به روایت بخاری (۶۴۰۶) و مسلم (۲۶۹۴)

ثواب گفتن «سبحان الله والحمد لله»

از ابو مالک اشعری - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

“الحمد لله تملأ المیزان، وسبحان الله، والحمد لله تملأ أو تملأ ما بین السماء والأرض”. «الحمد لله ترازو [ی اعمال] را پر می کند، و سبحان الله و الحمد لله ما بین آسمان و زمین را پر می کنند».

به روایت مسلم (۲۲۳)

ثواب گفتن «سبحان الله، والحمد لله، ولا اله الا الله، والله اکبر»

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

“لأن أقول (سبحان الله، والحمد لله، ولا إله إلا الله، والله أكبر) أحب إلی مما طلعت علیه الشمس”. «اینکه بگویم «سبحان الله،

والحمد لله، ولا اله الا الله، والله اكبر» برایم از هر چه خورشید
بر آن طلوع کرده محبوبتر است».

به روایت مسلم (۲۶۹۵)

و از سمرة بن جندب - رضی الله عنه - روایت است که
رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

“أحب الكلام إلى الله أربع: (سبحان الله، والحمد لله، ولا إله إلا الله،
والله أكبر) لا يضرك بأيهن بدأت”. «محبوب ترین سخن نزد الله
چهار سخن است: «سبحان الله، والحمد لله، ولا اله الا الله، والله
اكبر» زیانی ندارد که با کدام شروع کنی».

به روایت مسلم (۲۱۳۷)

ثواب تسبیح گفتن

از سعد - رضی الله عنه - روایت است که گفت:

كنا عند رسول الله صلى الله عليه وسلم فقال: “أيعجز أحدكم أن
يكسب كل يوم ألف حسنة؟” فسأله سائل من جلسائه: كيف يكسب
أحدنا ألف حسنة؟ قال: “يسبح مائة تسبيحة، فيكتب له ألف حسنة،
أو يحط عنه ألف خطيئة”. نزد رسول الله - صلی الله علیه وسلم -
نشسته بودیم، پس فرمودند: «آیا یکی از شما عاجز است که
هر روز هزار حسنه به دست آورد؟» یکی از هم نشینان از
ایشان پرسیدند: چگونه یکی از ما می تواند هزار حسنه به
دست آورد؟ فرمود: «صد بار تسبیح می گوید، پس برای او

هزار حسنه نوشته می شود، یا از او هزار گناه برداشته می شود».

به روایت مسلم (۲۶۹۸)

ثواب گفتن «سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ عَدَدَ خَلْقِهِ، وَرِضَا نَفْسِهِ، وَزِنَةَ عَرْشِهِ، وَمِدَادَ كَلِمَاتِهِ»

عن جویریة رضي الله عنها أن النبي صلى الله عليه وسلم خرج من عندها بكرة حين صلى الصبح، وهي في مسجدها، ثم رجع بعد أن أضحى، وهي جالسة، فقال: "ما زلت على الحال التي فارقتك عليها؟" قالت: نعم، قال النبي صلى الله عليه وسلم: "لقد قلت بعدك أربع كلمات، ثلاث مرات، لو وزنت بما قلت منذ اليوم لوزنتهن: (سبحان الله وبحمده، عدد خلقه، ورضا نفسه، وزنة عرشه، ومداد كلمات)". از جویریة بنت حارث - رضي الله عنها - روایت است که می گوید: رسول الله - صلى الله عليه وسلم - به من فرمودند: «پس از تو، چهار کلمه گفته ام که اگر با آنچه تو در طول امروز گفته ای وزن شود، از آنها سنگین تر خواهد بود: سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ عَدَدَ خَلْقِهِ، وَرِضَا نَفْسِهِ، وَزِنَةَ عَرْشِهِ، وَمِدَادَ كَلِمَاتِهِ». (تسبیح و پاکی الله و ستایش او را به تعداد مخلوقات او، خشنودی او، وزن عرش او و جوهر سخنانش، بیان می نمایم).

به روایت مسلم (۲۷۲۶)

ثواب گفتن «لا حول ولا قوة إلا بالله»

از ابوموسی اشعری - رضی الله عنه - روایت است که گفت: رسول الله - صلی الله علیه وسلم - خطاب به من فرمودند: «ألا أدلك على كنز من كنوز الجنة؟ فقلت: بلى، فقال: "لا حول ولا قوة إلا بالله". «آیا تو را به یکی از گنج های بهشت راهنمایی نکنم؟ گفتم: آری، فرمود: «لا حول ولا قوة إلا بالله» (هیچ نیرو و توانی نیست مگر از سوی الله).

به روایت بخاری (۷۳۸۶) و مسلم (۲۷۰۴)

فضیلت سید الاستغفار

از شداد بن اوس - رضی الله عنه - از پیامبر - صلی الله علیه وسلم - روایت است که فرمودند:

«سید الاستغفار أن تقول: (اللهم أنت ربي، لا إله إلا أنت، خلقتني وأنا عبدك، وأنا على عهدك ووعدك ما استطعت، أعوذ بك من شر ما صنعت، أبوء لك بنعمتك علي، وأبوء لك بذنبي فاغفر لي، فإنه لا يغفر الذنوب إلا أنت) «سید الاستغفار (بهترین استغفار) این است که بگویي: اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ خَلَقْتَنِي وَأَنَا عَبْدُكَ، وَأَنَا عَلَى عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ، أَبُوءُ لَكَ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ وَأَبُوءُ لَكَ بِذَنْبِي، فَاعْفُرْ لِي، فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ» (بار الها، تو پروردگار من هستی؛ هیچ معبود بر حق جز تو وجود ندارد؛ تو، مرا آفریده ای و من، بنده ی توام و در حد توانم بر عهد و پیمانی که با تو

بسته ام، پایبندم و به نویدی که داده ای، یقین دارم. از شرّ اعمال خویش به تو پناه می آورم و به نعمت هایی که به من داده ای، اعتراف می کنم و به گناهان خویش اقرار دارم؛ پس مرا بیامرز که کسی جز تو گناهان را نمی آمرزد).

کسی که این را در آغاز روز از روی یقین بگوید، سپس همان روز پیش از شام از دنیا برود، از اهل بهشت و کسی که این را شب هنگام از روی یقین بگوید، و پیش از صبح از دنیا برود، او از اهل بهشت است».

به روایت بخاری (۶۳۰۶)

ثواب گفتن «أعوذ بكلماتِ الله التاماتِ من شرِّ ما خلقَ»

عن خولة بنت حكيم السلمية رضي الله عنها قالت: سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول: "من نزل منزلاً ثم قال: (أعوذ بكلماتِ الله التاماتِ من شرِّ ما خلقَ) لم يضره شيء، حتى يرتحل من منزله ذلك". از خوله بنت حکیم سلمی - رضی الله عنها - روایت است که گفت: از رسول الله - صلی الله علیه وسلم - شنیدم که می فرمودند: «کسی که در منزلگاهی فرو آید سپس بگوید: «أعوذ بكلماتِ الله التاماتِ من شرِّ ما خلقَ» (پناه می برم به کلمات کامل الله از شر آنچه آفریده است) چیزی به او زیان نمی رساند، تا آنکه آن منزلگاه را ترک گوید».

به روایت مسلم (۲۷۰۸)

و از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که گفت:

جاء رجل إلى النبي صلى الله عليه وسلم فقال: يا رسول الله ما لقيت من عقرب لدغتني البارحة، قال: "أما لو قلت حين أمسيت: (أعوذ بكلمات الله التامات من شر ما خلق لم تضرْك)". مردی به نزد پیامبر - صلی الله علیه وسلم - آمد و گفت: ای رسول خدا، چه دردی کشیدم از عقربی که دیشب مرا گزید! فرمود: «در صورتی که هنگام شام می گفتی: «أعوذ بكلمات الله التامات من شر ما خلق» زبانی به تو نمی رساند».

به روایت مسلم (۲۷۰۹)

ثواب آنچه پیش از خواب گفته می شود

از براء بن عازب - رضی الله عنه - روایت است که پیامبر - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

“إذا أتيت مضجعك فتوضأ وضوءك للصلاة، ثم اضطجع على شقك الأيمن، ثم قل: (اللهم أسلمت وجهي إليك، وفوضت أمري إليك، وألجأت ظهري إليك، رغبة ورهبة إليك، لا ملجأ ولا منجا منك إلا إليك، اللهم آمنت بكتابك الذي أنزلت، وبنبيك الذي أرسلت) فإن مت من ليلتك، فأنت على الفطرة، واجعلهن آخر ما تتكلم به.”

«چون به محل خواب خود آمدی چنانکه برای نماز وضو می گیری وضو بگیر، سپس بر پهلوئی راست خود بخواب، و سپس بگو: «اللهم أسلمت وجهي إليك، وفوضت أمري إليك، وألجأت ظهري إليك، رغبة ورهبة إليك، لا ملجأ ولا منجا منك

إلا إليك، اللهم آمنت بكتابك الذي أنزلت، وبنبيك الذي أرسلت»
پس اگر همان شب از دنیا رفتی، بر فطرت بوده ای، و این را
آخرین سخنی قرار بده که [پیش از خواب] می گویی».

به روایت بخاری (۲۴۷) و مسلم (۲۷۱۰)

**ثواب کار کسی که شب از خواب می پرد (ثواب گفتن
ذکری که بعد بلند از شدن از خواب شب گفته می
شود)**

از عباده بن صامت - رضی الله عنه - روایت است که
پیامبر - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«من تعارَّ من الليل، فقال: (لا إله إلا الله وحده لا شريك له، له الملك
وله الحمد، وهو على كل شيء قدير، الحمد لله، وسبحان الله، ولا إله
إلا الله، والله أكبر، ولا حول ولا قوة إلا بالله)، ثم قال: (اللهم اغفر
لي)، أو دعا، استجيب له، فإن توضأ وصلى قبلت صلاته». «کسی
که شب از خواب بیدار شود و بگوید: «لا إله إلا الله وحده لا
شريك له، له الملك وله الحمد، وهو على كل شيء قدير، الحمد
لله، وسبحان الله، ولا إله إلا الله، والله أكبر، ولا حول ولا قوة
إلا بالله» سپس بگوید: «اللهم اغفر لي» یا دعا کند، مورد
اجابت قرار می گیرد، و اگر وضو بگیرد و نماز بخواند
نمازش قبول می شود».

به روایت بخاری (۱۱۵۴)

«تعار» با تشدید راء که در لفظ حدیث آمده یعنی: بیدار شود.

ثواب اذکاری که در پی نمازهای فرض گفته می شود

عن أبي هريرة رضي الله عنه : أن فقراء المهاجرين أتوا رسول الله صلى الله عليه وسلم فقالوا: ذهب أهل الدثور بالدرجات العلى، والنعيم المقيم، فقال: "وما ذاك؟" قالوا: يصلون كما نصلي، ويصومون كما نصوم، ويتصدقون ولا نتصدق، ويعتقون ولا نعتق، فقال رسول الله صلى الله عليه وسلم: "أفلا أعلمكم شيئا تدركون به من سبقكم وتسبقون به من بعدكم، ولا يكون أحد أفضل منكم إلا من صنع مثل ما صنعتم" قالوا: بلى، يا رسول الله قال: "تسبحون، وتكبرون، وتحمدون، دبر كل صلاة ثلاثا وثلاثين مرة" از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که فقرای مهاجرین به نزد رسول الله - صلی الله علیه وسلم - آمدند و گفتند: صاحبان ثروت، درجات والا و نعیم ماندگار را با خود بردند. فرمود: «چگونه؟» گفتند: آنان مانند ما نماز می گزارند، و مانند ما روزه می شوند، و صدقه می دهند حال آنکه ما صدقه نمی دهیم، و [بردگان را] آزاد می کنند حال آنکه ما آزاد نمی کنیم، پس رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند: «آیا چیزی را به شما یاد ندهم که با انجامش به کسانی که از شما سبقت گرفته اند برسید و از کسانی که پس از شما هستند پیشی بگیرید و کسی بر شما برتری ای نداشته باشد مگر آنکه مانند کار شما

را انجام دهد؟» گفتیم: آری یا رسول الله، فرمود: «در پی هر نماز سی و سه بار تسبیح و تکبیر و حمد گوید».

ابوصالح می گوید: باز فقرای مهاجرین به نزد رسول الله - صلی الله علیه وسلم - بازگشتند و گفتند: برادران ثروتمند ما از کار ما مطلع شدند و مانند ما انجام دادند! پس رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمود: «این فضل الله است که به هر کس بخواهد عطا می کند».

به روایت بخاری (۸۴۳) و مسلم (۵۹۵)

و از کعب بن عجره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«معقبات لا یخیب قائلهن أو فاعلهن دبر کل صلاة مكتوبة، ثلاث وثلاثون تسبیحة، وثلاث وثلاثون تحميدة، وأربع وثلاثون تکبيرة».

«انکاری بعدیه ای در پی هر نماز فرض است که گوینده اش - یا انجام دهنده اش - پشیمان نمی گردد: سی و سه بار تسبیح گفتن، و سی و سه بار حمد گفتن و سی و چهار بار تکبیر گفتن».

به روایت مسلم (۵۹۶)

و از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«من سبح الله في دبر كل صلاة ثلاثا وثلاثين، وحمد الله ثلاثا وثلاثين، وكبر الله ثلاثا وثلاثين، فتلك تسعة وتسعون، وقال: تمام

المائة: (لا إله إلا الله وحده لا شريك له، له الملك وله الحمد وهو على كل شيء قدير) غفرت خطاياهم وإن كانت مثل زبد البحر “ «هر که در پی هر نماز سی و سه بار تسبیح، و سی و سه بار حمد، و سی و سه بار تکبیر گوید، این نود و نه است» و فرمود: «در تکمیل صد، «لا اله الا الله وحده لا شريك له، له الملك وله الحمد وهو على كل شيء قدير» بگوید، گناهانش آمرزیده می شود اگر چه مانند کف دریا باشد».

به روایت مسلم (۵۹۷)

ثواب دعا

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

“إن الله يقول: أنا عند ظن عبدي بي، وأنا معه إذا دعاني.” «الله می فرماید: من نزد گمان بنده ام نسبت به خود هستم، و من با اویم هر گاه مرا به دعا بخواند».

به روایت مسلم (۲۶۷۵)

ثواب دعا برای برادر در غیبت او

از ابودرداء - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

“ما من عبد مسلم يدعو لأخيه بظهر الغيب، إلا قال الملك: ولك بمثل”. «بندهٔ مسلمانی نیست که برای برادرش پشت سر او دعا کند، مگر آنکه ملائکه می گوید: و برای تو به مانند آن».

به روایت مسلم (۲۷۳۲)

ثواب استغفار

از ابوذر - رضی الله عنه - از پیامبر - صلی الله علیه وسلم - روایت است که الله عزوجل فرمود:

“يا عبادي إنكم تخطئون بالليل والنهار وأنا أغفر الذنوب جميعا فاستغفروني اغفر لكم”. «ای بندگان من، شما شب و روز دعا می کنید و من همه گناهان را می آمرزم، پس از من آمرزش بخواهید تا شما را بیامرزم».

به روایت مسلم (۲۵۷۷)

ثواب صلوات بر پیامبر - صلی الله علیه و سلم -

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی اله علیه وسلم - فرمودند:

“من صلى عليّ واحدة صلى الله عليه عشرا”. «هر کسی بر من یک درود بفرستد، الله بر او ده درود می فرستد».

به روایت مسلم (۴۰۸)

ثواب نیکی با پدر و مادر

عن ابن مسعود رضي الله عنه أن رجلا سأل النبي صلى الله عليه وسلم أي الأعمال أفضل؟ قال: «الصلاة لوقتها، وبر الوالدين». از ابن مسعود - رضی الله عنه - روایت است که مردی از پیامبر - صلی الله علیه وسلم - پرسید که کدام اعمال بهتر است؟ فرمود: «نماز در وقت آن و نیکوکاری در حق والدین».

به روایت بخاری (۷۵۳۴) و مسلم (۱۴۰)

و از عبدالله بن عمرو بن عاص - رضی الله عنهما - روایت است که گفت:

أقبل رجل إلى نبي الله صلى الله عليه وسلم فقال: أبايعك على الهجرة والجهاد، أبتغي الأجر من الله، قال: «فهل من والدك أحد حي؟» قال: نعم، بل كلاهما، قال: «فتبتغي الأجر من الله؟» قال: نعم، قال: «فارجع إلى والدك فأحسن صحبتهما». مردی به نزد پیامبر - صلی الله علیه وسلم - آمد و گفت: برای پاداش الهی با تو بر هجرت و جهاد بیعت می کنم. ایشان فرمودند: آیا از والدینت کسی زنده است؟ گفت: آری، هر دو زنده اند. فرمود: «آیا خواهان اجر از الله هستی؟» گفت: آری، فرمود: «به نزد والدینت برگرد و به نیکی صحبت آنان را به جای آور» (رفتار نیک و پسندیده ای با آنان داشته باش).

به روایت مسلم (۲۵۴۹)

و از ابوهریره - رضی الله عنه - از پیامبر - صلی الله علیه وسلم - روایت است که فرمودند:

«رغم أنف، ثم رغم أنف، ثم رغم أنف»، قيل: من يا رسول الله؟ قال: «من أدرك أبويه عند الكبر، أحدهما أو كليهما فلم يدخل الجنة». «بینی اش به خاک مالیده باد، سپس بینی اش به خاک مالیده باد، سپس بینی اش به خاک مالیده باد». گفتند: چه کسی ای رسول الله؟ فرمود: «آنکه والدینش یا یکی از آن دو را به هنگام پیری درک کند، سپس [به سبب نیکی به آنان] بهشتی نشود».

به روایت مسلم (۲۵۵۱)

ثواب صلۀ رحم

از انس بن مالک - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«من أحب أن يبسط له في رزقه، وينسأ له في أثره فليصل رحمه». «هر کسی که دوست دارد رزق وی افزایش یابد، و اجل وی به تأخیر بیفتد، پس صلۀ ی رحم را بجای بیاورد».

به روایت بخاری (۵۹۸۶) و مسلم (۲۵۵۷)

و از ابوهریره - رضی الله عنه - از پیامبر - صلی الله علیه وسلم - روایت است که فرمودند:

«إن الله خلق الخلق، حتى إذا فرغ من خلقه، قالت الرحم: هذا مقام العائذ بك من القطيعة، قال: نعم، أما ترضين أن أصل من وصلك،

وَأَقْطَعْ مِنْ قِطْعِكَ؟ قَالَتْ: بَلَى يَا رَبِّ، قَالَ: فَهُوَ لَكَ، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "فَاقْرَءُوا إِنْ شِئْتُمْ: (فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ تَوَلَّيْتُمْ أَنْ تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَتَقْطَعُوا أَرْحَامَكُمْ)". «اللَّهُ خَلَقَ رَا أَفْرِيدَ، پَسِ چُونِ اَزِ أَفْرِينَشِ فَا رَغِ شَدِ، رَجَمِ (خوشاوندی) گفَت: اِیْنِ جَا یِگَاهِ کِسی اسْتِ کِه اَز قِطْعِ پِیُونْدِ بِه تُو پِنَاهِ آوَرْدِه اسْتِ، پِرورْدِگَارِ فِرْمُود: آری، آیا راضی می شوی کِه هِرکَسِ بَا تُو وِصْلِ شُودِ، مَن او را بِه خُودِ وِصْلِ کَنَمِ و هِرکَسِ تُو را قِطْعِ کَنَدِ، بَا او قِطْعِ رَابِطَه کَنَم؟ گفَت: بَلَه، اِی پِرورْدِگَارِمِ. اللّٰهُ مَتَعَالِ فِرْمُود: پَسِ چَنِیْنِ خَوا هِم کَرْدِ» رَسولُ اللّٰهِ صَلَی اللّٰهُ عَلَیْهِ وَسَلَم فِرْمُود: «اِگَر می خَوا هِیْدِ اِیْنِ آیَه را بَخَوا نِیْدِ: "فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ تَوَلَّيْتُمْ أَنْ تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَتَقْطَعُوا أَرْحَامَكُمْ"» [اِیْ مَنَافِقَانِ،] آیا [جِزِ اِیْنِ] اِنْتِظَارِ دَارِیْدِ کِه اِگَر [اَزِ قُرْآنِ و سَنَتِ پِیامبرش] رُوی بَگَرْدَانِیْدِ، دَرِ زَمِیْنِ تَباهِی کَنِیْدِ و اَزِ خَویْشاوَنْدانِ تان بَبُریْدِ؟ [چَنان کِه دَرِ جَاهِلِیْتِ اِیْنِ حَالَتِ را دَاشْتِیْدِ.]»

به روایت بخاری (۵۹۸۷) و مسلم (۲۵۵۴)

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَجُلًا قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنْ لِيَ قَرَابَةً أَصْلَهُمْ وَيَقْطَعُونِي، وَأَحْسَنَ إِلَيْهِمْ وَيَسِيئُونَ إِلَيَّ، وَأَحْلَمَ عَنْهُمْ وَيَجْهَلُونَ عَلَيَّ، فَقَالَ: "لَنْ كُنْتَ كَمَا قُلْتَ، فَكُنَّا تَسْفَهُ الْمَلَّ وَلَا يَزَالُ مَعَكَ مِنَ اللَّهِ ظَهِيرٌ عَلَيْهِمْ مَا دُمْتَ عَلَى ذَلِكَ". و از ابوهریره - رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ - رَوا یَتِ اسْتِ کِه مَرْدِی گفَت: یا رَسولُ اللّٰهِ، مَن خَویْشاوَنی دَارَم کِه پِیُونْدَم را بَا آنان پِیوستِه می دَارَم اِما

آنان قطع رابطه می کنند، و به آنان نیکی می کنم ولی آنان در حق من بدی می کنند، و با آنان شکیبایی می ورزم ولی آنان بر من جهالت می ورزند. ایشان فرمودند: «اگر چنان باشد که می گویی مانند آن است که به آنان خاکستر داغ می خورانی و همواره از سوی الله یآوری با تو علیه آنان است، تا وقتی که بر این حال باشی».

به روایت مسلم (۲۵۵۸)

«الملّ» با تشدید لام: خاکستر داغ.

ثواب هزینه کردن برای همسر و خانواده

از ابومسعود - رضی الله عنه - روایت است که پیامبر - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«إذا أنفق الرجل على أهله يحتسبها فهو له صدقة». «اگر مردی برای خانواده خویش نفقه ای به خاطر رضایت الهی هزینه کند برای او صدقه به شمار می رود».

به روایت بخاری (۵۵) و مسلم (۱۰۰۲)

وعن أم سلمة رضي الله عنها قالت: قلت: يا رسول الله، ألي أجر أن أنفق على بني أبي سلمة، إنما هم بني؟ فقال: «أنفقي عليهم، فلك أجر ما أنفقت عليهم». و از ام سلمه - رضی الله عنها - روایت است که گفت: گفتم یا رسول الله، آیا اگر برای فرزندان ابوسلمه هزینه کنم اجری هم خوهم داشت؟ چون آنان فرزندان خودم

هستند! فرمود: «برای آنان هزینه کن، زیرا تو وقتی برای آنان هزینه کنی پاداش خواهی داشت».

به روایت بخاری (۱۴۶۷) و مسلم (۱۰۰۰۱)

و از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«دینار أنفقته في سبيل الله، ودینار أنفقته في رقة، ودینار تصدقت به على مسكين، ودینار أنفقته على أهلك، أعظمها أجرا الذي أنفقته على أهلك». «از میان دیناری که در راه الله هزینه کرده ای، و دیناری که برای آزادی برده ای هزینه کرده ای، و دیناری که به بینوایی صدقه داده ای، و دیناری که برای خانواده ات مصرف کرده ای، بیشترین اجر را آن دیناری دارد که برای خانواده ات مصرف کرده ای».

به روایت مسلم (۹۹۵)

و از سعد بن ابی وقاص - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«إنك لن تنفق نفقة تبتغي بها وجه الله إلا أجرت عليها، حتى ما تجعل في فم امرأتك». «تو هزینه ای نمی کنی که با آن وجه الله را بخواهی مگر آنکه برایش پاداش می بری، حتی آنچه در دهان همسرت می گذاری».

به روایت بخاری (۵۶) و مسلم (۱۶۲۸)

ثواب کسی که دو دختر یا دو خواهر داشته باشد و برای آنان شکیبایی ورزد و در حقشان نیکوکاری کند

از عائشه - رضی الله عنها - روایت است که گفت:

جاءتني امرأة، ومعها ابنتان لها، فسألتني فلم تجد عندي شيئا غير
تمرّة واحدة، فأعطيتها إياها، فأخذتها فقسمتها بين ابنتيها، ولم تأكل
منها شيئا، ثم قامت فخرجت وابنتاها، فدخل علي النبي صلى الله
عليه وسلم فحدثته حديثها، فقال النبي صلى الله عليه وسلم: "من
ابتلي من البنات بشيء، فأحسن إليهن كن له سترا من النار". زنی
با دو دخترش به نزد من آمد، و از من چیزی خواست اما نزد
من جز یک دانه خرما نبود، پس همان را به او دادم؛ او خرما
را برداشت و به دو دخترش داد و خودش چیزی از آن را
نخورد، سپس برخاست و با دو دخترش رفت. هنگامی که
پیامبر - صلی الله علیه وسلم - آمد داستان او را برایشان تعریف
کردم؛ پیامبر - صلی الله علیه وسلم - فرمودند: «کسی که با
دختران آزموده شود و به آنان نیکی کند، آنان برایش پرده و
مانعی در برابر آتش دوزخ خواهند بود». (یعنی نمی گذارند
آتش دوزخ به او برسد)

به روایت بخاری (۱۴۱۸) و مسلم (۲۶۲۹)

و از عائشه - رضی الله عنها - روایت است که گفت:

جاءتني مسكينة تحمل ابنتين لها، فأطعمتها ثلاث تمرات، فأعطت
كل واحدة منهما تمرّة، ورفعت إلي فيها تمرّة لتأكلها، فاستطعمتها

ابتناها، فشقت التمرة، التي كانت تريد أن تأكلها بينهما، فأعجبني شأنها، فذكرت الذي صنعت لرسول الله صلى الله عليه وسلم فقال: «إن الله قد أوجب لها بها الجنة، أو أعتقها بها من النار». زنى بينوا که دو دخترش را با خود داشت به نزد من آمد و من به او سه دانه خرما دادم. او به هریک از دخترانش یک خرما داد و یکی از خرماها را به دهانش برد اما دخترانش آن خرما را از او خواستند، پس خرمایی که می خواست بخورد را به دو نیم کرد و به آنان داد. من از کار او به شگفت آمد و آنچه انجام داده بود را به رسول الله - صلى الله عليه وسلم - گفتم؛ ایشان فرمودند: «الله برای این کار بهشت را برای او واجب ساخت یا او را برای آن از آتش دوزخ آزاد کرد».

به روایت مسلم (۲۶۳۰)

و از انس بن مالک - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلى الله عليه وسلم - فرمود:

«من عال جاريتين حتى تبلغا جاء يوم القيامة أنا وهو» وضم أصابعه «آنکه مسئولیت دو دختر را بر عهده گیرد تا آنکه بالغ شوند، روز قیامت در حالی می آید که من و او [چنین هستیم]» و دو انگشتش را به هم چسباند.

به روایت مسلم (۲۶۳۱)

ثواب کسی که برای بیوه زن و بینوا تلاش می کند

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که گفت: پیامبر - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«الساعي على الأرملة والمسكين، كالمجاهد في سبيل الله، أو القائم الليل الصائم النهار». «تلاش کننده بر بیوه زن و بینوا، مانند مجاهد در راه الله یا کسی است که شب را به عبادت می ایستد و روز را روزه می گیرد».

به روایت بخاری (۵۳۵۳) و مسلم (۲۹۸۲)

ثواب کفالت یتیم

از سهل - رضی الله عنه - روایت است که گفت: رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«وأنا وكافل اليتيم في الجنة هكذا» وأشار بالسبابة والوسطى، وفرج بينهما شيئاً. «من و کافل یتیم در بهشت اینگونه ایم» و با انگشت سبابه و وسط خود اشاره کرد، و کمی بین آنها فاصله انداخت».

به روایت بخاری (۵۳۰۴)

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«كافل اليتيم له أو لغيره أنا وهو كهاتين في الجنة» وأشار مالك بالسبابة والوسطى «کسی که کفالت یتیمی [از خویشاوندان]

خود یا دیگری را بر عهده گیرد در بهشت مانند این دو است»
و مالک (راوی حدیث) با انگشت سبابه و وسط خود اشاره کرد.

به روایت مسلم (۲۹۸۳)

اینجا که می فرماید: «خود یا دیگری» یعنی فرقی نمی کند این یتیم از خویشاوندان او باشد یا بیگانه باشد و نسبتی با او نداشته باشد.

ثواب کسی که برادری را در راه الله زیارت کند

عن أبي هريرة رضي الله عنه عن النبي صلى الله عليه وسلم أن رجلاً زار أخاً له في قرية أخرى، فأرصد الله له على مدرجته ملكاً فلما أتى عليه، قال: أين تريد؟ قال: أريد أخاً لي في هذه القرية، قال: هل لك عليه من نعمة تربها؟ قال: لا، غير أنني أحببته في الله عز وجل، قال: فإني رسول الله إليك، بأن الله قد أحبك كما أحببته فيه".
از ابوهریره - رضی الله عنه - از پیامبر - صلی الله علیه وسلم - روایت است که مردی به دیدار یکی از برادران خود در شهری دیگر رفت، پس الله در راه او ملائکه ای نهاد، پس همین که به او رسید به او گفت: به کجا می خواهی بروی؟ گفت: می خواهم به دیدار برادری در این شهر بروم. گفت: آیا نزد او بهره ای داری که می خواهی به دست آوری؟ گفت: خیر، جز اینکه من او را در راه الله عزوجل دوست می دارم. گفت: پس من فرستاده الله به نزد تو هستم که بگویم: الله تو را

دوست می دارد، چنانکه تو او را در راه الله دوست داشته ای».

به روایت مسلم (۲۵۶۷)

ثواب کسی که نیاز برادران مسلمانش را برآورده سازد

از عبدالله بن عمر - رضی الله عنهما - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«المسلم أخو المسلم، لا يظلمه، ولا يسلّمه، ومن كان في حاجة أخيه كان الله في حاجته، ومن فرج عن مسلم كربة فرج الله عنه كربة من كربات يوم القيامة، ومن ستر مسلماً ستره الله يوم القيامة».

«مسلمان برادر مسلمان است، به او ستم نمی ورزد، و او را تسلیم [ظالم] نمی کند [و دست از یاری اش نمی کشد] و کسی که در راه برآورده ساختن نیاز برادرش باشد، الله نیز نیاز او را برآورده می سازد، و کسی که نگرانی و مشکلی از مشکلات دنیا را از برادرش رفع کند، الله نیز نگرانی و مشکلی از مشکلات آخرت را از او رفع خواهد کرد، و کسی که مسلمانی را بپوشاند، الله او را در روز قیامت خواهد پوشاند».

به روایت بخاری (۲۴۴۲) و مسلم (۲۵۸۰)

و از ابوقتاده - رضی الله عنه - روایت است که گفت: شنیدم که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

“من سرّه أن ينجيه الله من كرب يوم القيامة فلينفس عن معسر، أو يضع عنه”. «کسی که دوست دارد الله او را از دشواری های روز قیامت نجات دهد، پس به بدهکار دست تنگ مهلت دهد یا از [بدهی] او کم کند».

به روایت مسلم (۱۵۶۳)

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

“من نفس عن مؤمن كربة من كرب الدنيا نفس الله عنه كربة من كرب يوم القيامة، ومن يسرّ على معسر يسر الله عليه في الدنيا والآخرة، ومن ستر مسلماً ستره الله في الدنيا والآخرة، والله في عون العبد ما كان العبد في عون أخيه”. «هر که سختی و مشکلی از سختی های دنیا را از مؤمنی برطرف سازد، الله سختی ای از سختی های آخرت را از او دور می سازد، و کسی که بر دست تنگی آسان گیرد الله در دنیا و آخرت بر او آسان می گیرد، و کسی که مسلمانی را بیوشاند الله در دنیا و آخرت او را می پوشاند، و الله در [حال] یاری بنده است تا وقتی که بنده در [حال] یاری برادرش باشد».

به روایت مسلم (۲۶۹۹)

ثواب کسی که بیماری را عیادت کند

از ثوبان - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

“من عاد مريضاً لم يزل في خرفة الجنة”، قيل يا رسول الله وما خرفة الجنة؟ قال: “جناها”. «کسی که بیماری را عیادت کند همچنان در میان "خُرْفَه" بهشت است، تا آنکه بازگردد» گفتند: یا رسول الله، "خُرْفَه" بهشت چیست؟ فرمود: «چیدن میوه های بهشتی». [یعنی در فاصله ی زمانی که در عیادت بیمار و نزد وی باشد، در واقع در حال چیدن میوه های بهشتی است].

به روایت مسلم (۲۵۶۸)

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

“إن الله عز وجل يقول يوم القيامة: يا ابن آدم مرضت فلم تعدني، قال: يا رب كيف أعودك وأنت رب العالمين، قال: أما علمت أن عبدي فلانا مرض فلم تعده، أما علمت أنك لو عدته لوجدتني عنده؟ يا ابن آدم استطعمتك فلم تطعمني، قال: يا رب وكيف أطعمك وأنت رب العالمين، قال: أما علمت أنه استطعمك عبدي فلان، فلم تطعمه؟ أما علمت أنك لو أطعمته لوجدت ذلك عندي، يا ابن آدم استسقيتك، فلم تسقني، قال: يا رب كيف أسقيك وأنت رب العالمين، قال: استسقاك عبدي فلان فلم تسقه، أما إنك لو سقيته وجدت ذلك عندي.”

«الله عزوجل در روز قیامت می فرماید: ای فرزند آدم، بیمار شدم و به عیادت نیامدی! می گوید: پروردگارا، چگونه به عیادت تو بیایم حال آنکه تو پروردگار عالمیانی؟! می فرماید: آیا ندانستی که فلان بنده ام بیمار است و به عیادتش نرفتی؟!»

آیا ندانستی که اگر به عیادتش می رفتی مرا نزد او می یافتی؟! ای فرزند آدم از تو غذا خواستم و غذایم ندادی! می گوید: پروردگارا چگونه به تو غذا دهم حال آنکه تو پروردگار عالمیانی؟! می فرماید: مگر ندانستی که فلان بنده ام از تو غذا خواست، چرا به او خوراک ندادی؟! مگر ندانستی که اگر به او خوراک می دادی آن را نزد من می یافتی؟! ای فرزند آدم، فلان بنده ام از تو آب خواستی و به او آب ندادی! می گوید: پروردگارا چگونه تو را آب بنوشانم حال آنکه تو پروردگار جهانیانی؟! می فرماید: بنده ام فلانی از تو آب خواست و به او آب ندادی، حال آنکه اگر به او آب می دادی آن را نزد من می یافتی».

به روایت مسلم (۲۵۶۹)

ثواب صدق (راستی)

از حکیم بن حزام - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمود:

«الْبَيْعَانُ بِالْخِيَارِ مَا لَمْ يَتَفَرَّقَا، فَإِنْ صَدَقَا وَبَيَّنَّا بَوْرَكَ لِهَما فِي بَيْعِهِما، وَإِنْ كَتَمَا وَكَذَبَا مُحِقَتْ بَرَكَةُ بَيْعِهِما». «خریدار و فروشنده اختیار [فسخ معامله] را دارند، تا وقتی که از هم جدا نشده باشند، پس اگر راستی پیشه کردند و به روشنی [عیوب و مشخصات جنس را] بیان کردند، در فروش آنها برکت می افتد و اگر

کتمان کردند و دروغ گفتند برکت فروش آنها از بین می رود».

به روایت بخاری (۲۰۷۹) و مسلم (۱۵۳۲)

و از عبدالله بن مسعود - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«عليكم بالصدق؛ فإن الصدق يهدي إلى البر، وإن البر يهدي إلى الجنة، وما يزال الرجل يصدق ويتحرى الصدق حتى يكتب عند الله صديقاً، وإياكم والكذب، فإن الكذب يهدي إلى الفجور، وإن الفجور يهدي إلى النار، وما يزال الرجل يكذب ويتحرى الكذب حتى يكتب عند الله كذاباً». «راستی پیشه سازید؛ زیرا راستی به سوی نیکوکاری هدایت می کند و نیکوکاری به سوی بهشت، و شخص همچنان راست می گوید و راستی می جوید تا آنکه نزد الله به عنوان صدیق نوشته می شود، و از دروغ دوری کنید زیرا دروغ به سوی فجور راهنمایی می کند و فجور به سوی دوزخ، و شخص همچنان دروغ می گوید و در پی دروغ می افتد تا آنکه نزد الله به عنوان گذاب نوشته می شود».

به روایت بخاری (۶۰۹۴) و مسلم (۲۶۰۷)

ثواب گذشت و فروتنی

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«ما نقصت صدقة من مال، وما زاد الله عبدا بعفو، إلا عزا، وما تواضع أحد لله إلا رفعه الله». «هیچ صدقه ای مال را کم نمی کند، و الله متعال با عفو بنده [از دیگران] تنها احترام و عزتش را بیشتر می کند، و هر کس برای الله فروتنی پیشه سازد، تنها به وی رفعت درجات می بخشد».

به روایت مسلم (۲۵۸۸)

ثواب نرمش در همه کارها

از عایشه - رضی الله عنها - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«یا عائشة، إن الله رفيق يحب الرفق، ويعطي على الرفق ما لا يعطي على العنف، وما لا يعطي على ما سواه». «ای عایشه، همانا الله نرم رفتار است، و نرمش را دوست دارد و در برابر نرمش پاداشی می دهد، که در برابر [خشونت و] غیر آن نمی دهد».

به روایت مسلم (۲۵۹۳)

و در روایت دیگر نزد مسلم (۲۵۹۴) آمده که: «همانا نرمی و لطافت در هر چیزی که باشد آن را زیبا [و کامل] می سازد، و از هر چیزی که گرفته شود آن را زشت می کند».

ثواب کسی که عورت برادر مسلمانش را بپوشاند

از ابوهریره - رضی الله عنه - از پیامبر - صلی الله علیه وسلم - روایت است که فرمودند:

«لا یستر عبدٌ عبداً فی الدنیا إلا ستره الله یوم القیامة». «بنده ای، بنده دیگری را در دنیا نمی پوشاند، مگر آنکه الله او را در روز قیامت خواهد پوشاند».

به روایت مسلم (۲۵۹۰)

ثواب اصلاح روابط میان مردم

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«کل سلامی من الناس علیه صدقة کل یوم تطلع فیه الشمس: یعدل بین الاثنين صدقة، و یعین الرجل فی دابته فیحمله علیها أو یرفع له علیها متاعه صدقة، و الکلمة الطیبة صدقة، و بکل خطوة یمشیها إلى الصلاة صدقة، و یمیط الأذى عن الطريق صدقة». «بر هر مفصلی از مفصلهای مردم هر روز صدقه ای لازم است، هر روزی که خورشید در آن طلوع می کند و [شخص] بین دو نفر عدالت برقرار می کند و شخصی را در سوار شدن بر حیوانش کمک می کند یا متاعش را برای او که بر مرگیش نشسته بلند می کند برایش صدقه است، و سخن نیک صدقه است، و با هر قدمی که به سوی نماز گام برمی دارد صدقه

ای دارد، و اینکه آزار و اذیت را از راه مردم برمی دارد
برایش صدقه ای است».

به روایت بخاری و مسلم.

«بین دو نفر عدالت برقرار می کند» یعنی با دادگری،
اختلاف آن دو را حل می کند و بین آنان صلح برقرار می کند.

**ثواب کسی که از غیبت مسلمان جلوگیری می کند و
از آبرو و شخصیت او هنگامی که غایب است دفاع
می کند**

از ابودرداء - رضی الله عنه - روایت است که پیامبر -
صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

“مَنْ رَدَّ عَنْ عَرَضِ أَخِيهِ رَدَّ اللَّهُ عَنْ وَجْهِهِ النَّارَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ.” «هر
کسی از آبروی برادرش محافظت کرد، الله متعال صورت او
را در روز قیامت از آتش محافظت می کند».

به روایت ترمذی؛ او می گوید: حدیثی حسن است.

ثواب دوست داشتن در راه الله تعالی

عن أنس رضي الله عنه أن رجلاً سأل النبي صلى الله عليه وسلم
عن الساعة، فقال: متى الساعة؟ قال: “وماذا أعددت لها”. قال: لا
شيء، إلا أنني أحب الله ورسوله صلى الله عليه وسلم، فقال: “أنت
مع من أحببت”. از انس - رضی الله عنه - روایت است که مردی
از پیامبر - صلی الله علیه وسلم - درباره قیامت پرسید و گفت:

قیامت کی است؟ فرمود: «برایش چه آماده کرده ای؟» گفت: هیچ چیز، جز آنکه من الله و پیامبرش - صلی الله علیه وسلم - را دوست دارم. فرمود: «تو با کسی هستی که دوستش داری».

انس می گوید: از هیچ چیز بیشتر از این سخن پیامبر - صلی الله علیه وسلم - شاد نشدیم که فرمودند: «تو با کسی هستی که دوستش داری».

قال أنس: "فأنا أحب النبي صلى الله عليه وسلم وأبا بكر وعمر وأرجو أن أكون معهم بحبي إياهم، وإن لم أعمل بمثل أعمالهم". انس می گوید: «من نیز پیامبر - صلی الله علیه وسلم - و ابوبکر و عمر را دوست دارم و امیدوارم که با همین دوست داشتن آنها با آنان باشم، اگرچه مانند اعمالشان را انجام نداده ام».

به روایت بخاری (۳۶۸۸) و مسلم (۲۶۳۹)

و از عبدالله بن مسعود - رضی الله عنه - روایت است که گفت:

جاء رجل إلى رسول الله صلى الله عليه وسلم فقال: يا رسول الله، كيف تقول في رجل أحب قوما ولم يلحق بهم؟ فقال رسول الله صلى الله عليه وسلم: "المرء مع من أحب". مردی به نزد رسول الله - صلی الله علیه وسلم - آمد و گفت: یا رسول الله، درباره شخصی که گروهی را دوست دارد اما به آنان نرسیده چه می گویند؟ رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند: «شخص با کسی است که دوستش دارد».

به روایت بخاری (۶۱۶۹) و مسلم (۲۶۴۰)

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«إن الله يقول يوم القيامة: "أين المتحابون بجلالي، اليوم أظلمهم في ظلي يوم لا ظل إلا ظلي". «الله تعالى در روز قیامت می فرماید: کجایند آنان که در راه جلال و بزرگی من یکدیگر را دوست می داشتند؟ امروز آنان را در سایه خود قرار می دهم، در روزی که سایه ای جز سایه من نیست».

به روایت مسلم (۲۵۶۶)

ثواب صبر بلا ومصیبت اگرچه بلایی کوچک باشد

عن أبي سعيد الخدري- رضي الله عنه - أن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال: "ومن يتصبر يصبره الله، وما أعطي أحد عطاء خيرا وأوسع من الصبر" از ابوسعید خدری - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند: «آنکه صبر پیشه سازد الله او را صبور سازد، و به کسی عطایی بهتر و گسترده تر از صبر داده نشده است».

به روایت بخاری (۱۴۶۹) و مسلم (۱۰۵۳)

از ابومالک اشعری - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«الصبر ضياء "صبر، روشنایی است».

به روایت مسلم (۲۲۳)

عن عطاء بن أبي رباح قال: قال لي ابن عباس: ألا أريك امرأة من أهل الجنة؟ قلت: بلى، قال: هذه المرأة السوداء أتت النبي صلى الله عليه وسلم، فقالت: إني أصرع وإني أتكشف فادع الله لي، قال: "إن شئت صبرت ولك الجنة، وإن شئت دعوت الله أن يعافيك" فقالت: أصبر، قالت: إني أتكشف فادع الله أن لا أتكشف. فدعا لها. رواه البخاري 5652 ومسلم 2576 از عطاء بن ابی رباح روایت است که گفت: ابن عباس به من گفت: آیا زنی از اهل بهشت را به تو نشان ندهم؟ گفتم: آری، گفت: این زن سیاهپوست به نزد پیامبر - صلی الله علیه وسلم - آمد و گفت: من دچار صرع می شوم و بدنم آشکار می شود، پس برایم نزد الله دعا کن. ایشان فرمود: «اگر بخواهی صبر کنی و بهشت برای توست، و اگر خواستی از الله می خواهم که تو را شفا دهد». گفت: صبر می کنم، اما بدنم آشکار می شود پس از الله برایم بخواه که [بدنم] آشکار نگردد، پس برای او دعا کرد. به روایت بخاری (۵۶۵۲) و مسلم (۲۵۷۶).

وعن أبي سعيد وأبي هريرة رضي الله عنهما [عن النبي صلى الله عليه وسلم قال: "ما يصيب المؤمن من نصب ولا وصب ولا هم ولا حزن ولا غم، حتى الشوكة يشاكها إلا كفر الله بها من خطاياها" رواه البخاري ومسلم ولفظه، قال: "ما يصيب المؤمن من وصب ولا نصب ولا سقم ولا حزن حتى الهم يهمله إلا كفر به من سيئاته". و از ابوسعید و ابوهریره - رضی الله عنهما - از پیامبر - صلی الله علیه وسلم - روایت است که فرمودند: «هیچ مصیبتی به

مسلمان نمی رسد - خستگی و بیماری و نگرانی و غم و غصه - و حتی خاری که به پایش رود، مگر آنکه الله با آن گناهانش را پاک می کند» به روایت بخاری و مسلم که لفظ مسلم این است: «به مؤمن بیماری و خستگی و درد و غمی نمی رسد و حتی دل نگرانی مگر آنکه با آن از گناهانش کم می شود».

نَصَب: خستگی، وَصَب: بیماری.

عن عائشة رضي الله عنها قالت: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: " ما من مصيبة تصيب المسلم إلا كفر الله عنه بها حتى الشوكة يشاكها " رواه البخاري ومسلم . از عایشه - رضی الله عنها - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند: «مصیبتی نیست که به مسلمان برسد مگر آنکه الله با آن [گناهانش] را پاک می کند، حتی خاری که به پایش رود» به روایت بخاری و مسلم.

وفي رواية لمسلم: " لا يصيب المؤمن شوكة فما فوقها ، إلا قص الله بها من خطيئته " . و در روایتی از مسلم آمده که: «خاری و بالاتر از آن به مؤمن نمی رسد، مگر آنکه الله با آن از گناهش کم می کند».

وفي أخرى: "إلا رفعه الله بها درجة ، وحط عنه بها خطيئته " . و در روایت دیگر: «مگر آنکه الله با آن یک درجه او را بلند می سازد، و با آن گناهش را پاک می کند».

وفي رواية أخرى له ، قال: دخل شباب من قریش علی عائشة رضي الله عنها وهي بمنى وهم يضحكون ، فقالت: ما يضحكم ؟

قالوا: فلان خر علی طنّب فسطاط وكادت عنقه أو عينه أن تذهب لله فقالت: لا تضحكوا فإنی سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم قال: "ما من مسلم يشاك بشوكة فما فوقها إلا كتب الله بها درجة ومحبت عنه بها خطيئة". و در روایتی دیگر می گوید: گروهی از جوانان قریش در منی بر ام المؤمنین عایشه - رضی الله عنه - وارد شدند در حالی که می خندیدند. فرمود: چه باعث خنده شما شده؟ گفتند: فلانی بر طناب خیمه افتاد و نزدیک بود گردنش یا چشمش را از دست بدهد! فرمود: نخندید، زیرا من شنیدم که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند: «مسلمانی نیست که خاری به بدن او برود و بالاتر از آن، مگر آنکه الله برایش به واسطه آن یک درجه می نویسد و برای آن گناهی از او پاک می کند».

وعن ابن مسعود رضي الله عنه أن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال: "ما من مسلم يصيبه أذى من مرض فما سواه ، إلا حط الله به سيئاته ، كما تحط الشجر ورقها" رواه البخاري ومسلم . و از ابن مسعود - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند: «مسلمانی نیست که آزاری به او برسد، از بیماری تا غیر آن، مگر آنکه الله به سبب آن گناهانش را فرو می ریزد، چنانکه درخت برگهای خود را فرو می ریزد» به روایت بخاری و مسلم.

ثواب تب

عن جابر بن عبد الله رضي الله عنهما أن رسول الله صلى الله عليه وسلم دخل على أم السائب أو أم المسيب فقال: "ما لك يا أم السائب أو يا أم المسيب تزفزين؟" قالت: الحمى، لا بارك الله فيها، فقال: "لا تسبي الحمى، فإنها تذهب خطايا بني آدم، كما يذهب الكير خبث الحديد". از جابر بن عبدالله - رضی الله عنهما - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - بر ام سائب یا ام مسیب وارد شد و فرمود: «تو را چه شده ای ام سائب (یا ام مسیب) که می لرزی؟» گفت: تب، خدا در آن برکت نیابد! فرمود: «تب را بد مگو، زیرا گناهان آدمی را می برد چنانکه کوره ناخالصی آهن را پاک می کند».

به روایت مسلم (۲۵۷۵)

وعن عبد الله رضي الله عنه قال: أتيت النبي صلى الله عليه وسلم في مرضه، وهو يوعك وعكا شديدا، وقلت: إنك لتوعك وعكا شديدا، قلت: إن ذاك بأن لك أجرين؟ قال: "أجل، ما من مسلم يصيبه أذى إلا حات الله عنه خطياه، كما تحات ورق الشجر". و از عبدالله - رضی الله عنه - روایت است که گفت: در بیماری پیامبر - صلی الله علیه وسلم - به نزد ایشان آمدم که به شدت تب داشتند، و گفتم تب شما بسیار شدید است، و گفتم: آیا این بدان معناست که شما دو پاداش می برید؟ فرمود: «آری، مسلمانی نیست که آزاری به او برسد مگر آنکه الله به واسطه آن گناهانش را فرو می ریزاند، چنانکه برگ درختان فرو می ریزد».

به روایت بخاری (۵۶۴۷) و مسلم (۲۵۷۱)

**ثواب کسی که بینایی اش را از دست بدهد و صبر کند
و پاداش آن را در نظر گیرد**

از انس بن مالک - رضی الله عنه - روایت است که گفت:
شنیدم که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«إِنَّ اللَّهَ قَالَ: إِذَا ابْتَلَيْتَ عَبْدِي بِحَبِيبَتِهِ فَصَبْرٌ، عَوْضَتُهُ مِنْهُمَا الْجَنَّةُ». اللَّهُ مَيَّ فَرَمَايِدُ: «هَرَّكَاهُ بَنَدَهُ أَمَّ رَا بَا دُو عَزِيزِش مَوْرِدِ ابْتَلَا قَرَار دَادَم وَ صَبْر پِيشَه كَرْد، بَه جَايشَان بَه أَو بَهْشْت خَوَاهَم دَاد».

منظور از دو عزیز، چشمان اوست.

به روایت بخاری (۵۶۵۳)

ثواب برداشتن آزار از راه

از ابوذر - رضی الله عنه - روایت است که پیامبر - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«عُرِضَتْ عَلَيَّ أَعْمَالُ أُمَّتِي حَسَنُهَا وَسَيِّئُهَا، فَوُجِدَتْ فِي مُحَاسِنِ أَعْمَالِهَا الْأَذَى يِمَاطُ عَنِ الطَّرِيقِ، وَوُجِدَتْ فِي مَسَاوِي أَعْمَالِهَا النَّخَاعَةُ تَكُونُ فِي الْمَسْجِدِ، لَا تَدْفَنُ». «أَعْمَالُ نِيكَ وَ بَدِ أَمْتَم بَرِ مَن عَرَضَه شَد، پَس دَر مِیَانِ أَعْمَالِ نِیْكَشَان بَرْدَاشْتَن آزار وَ أَشِیای مَزَاحَمِ از سَر رَاه رَا دِیدَم، وَ دَرِ أَعْمَالِ بَدِشَان آبِ دِهَان رَا دِیدَم كَه دَر مَسْجِدِ اَنْدَاخْتَه شَوْد، وَ دَفْنِ نَشَوْد».

به روایت مسلم (۵۵۳)

و از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«بینما رجل یمشی بطریق وجد غصن شوك على الطريق فأخذه، فشكر الله له فغفر له». «در حالی که مردی در مسیر می رفت شاخه خاری را دید که در راه بود، پس آن را کنار زد؛ الله نیز کار او را شکر نهاد و مورد مغفرتش قرار داد».

به روایت بخاری (۶۵۲) و مسلم (۱۹۱۴)

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«مرّ رجل بغصن شجرة على ظهر طريق، فقال: والله لأنحिन هذا عن المسلمين لا يؤذيهم فأدخل الجنة». «مردی از کنار شاخه درختی گذشت که در مسیر [مردم] بود، پس گفت: به الله سوگند این را از راه مسلمانان دور می سازم تا باعث آزارشان نشود، پس [برای همین عمل] وارد بهشت شد».

به روایت مسلم (۱۹۱۴)

و از ابوهریره - رضی الله عنه - از پیامبر - صلی الله علیه وسلم - روایت است که فرمودند:

«لقد رأيت رجلا يتقلب في الجنة، في شجرة قطعها من ظهر الطريق، كانت تؤذي الناس». «مردی را دیدم که در بهشت رفت

و آمد می کرد، و آن به سبب درختی بود که از مسیر [مردم]
قطع کرده بود، و باعث آزار مردم می شد».

به روایت مسلم (۱۹۱۴)

ثواب کسی که مار یا مارمولکی را بکشد

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله -
صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«من قتل وزغاً في أول ضربة كتبت له مائة حسنة، وفي الثانية دون
ذلك، وفي الثالثة دون ذلك». «کسی که مارمولکی را در اولین
ضربه بکشد صد حسنه دارد، و در دومین ضربه کمتر و در
سومین ضربه کمتر».

به روایت مسلم (۲۲۴۰)

ثواب تاجر راستگوی امانتدار

از حکیم بن حزام - رضی الله عنه - روایت است که رسول
الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«البيعان بالخيار ما لم يتفرقا، فإن صدقا وبينا بورك لهما في بيعهما،
وإن كذبا وكتما محقت بركة بيعهما». «خریدار و فروشنده اختیار
[فسخ معامله] را دارند، تا وقتی که از هم جدا نشده باشند، پس
اگر راستی پیشه کردند و به روشنی [عیوب و مشخصات
جنس را] بیان کردند در فروش آنها برکت می افتد، و اگر

کتمان کردند و دروغ گفتند برکت فروش آنها از بین می رود».

به روایت بخاری (۲۱۱۰) و مسلم (۱۵۳۲)

ثواب آسانگیری در خرید و فروش

از جابر بن عبدالله - رضی الله عنهما - روایت است که گفت: رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«رحم الله رجلا سمحا إذا باع، وإذا اشترى، وإذا اقتضى». «الله رحمت کند مردی که هنگام خرید و فروش و خواستن حق خود، نرمخو باشد».

به روایت بخاری (۲۰۷۶)

ثواب کسی که شرمگاه خود را از ترس الله عزوجل حفظ نماید

از سهل بن سعد - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمود:

«من يضمن لي ما بين لحييه وما بين رجليه أضمن له الجنة». «کسی که بین دو فک و بین دو پای خود را برای من تضمین کند، من بهشت را برای او تضمین خواهم کرد».

به روایت بخاری (۶۴۷۴)

منظور از «بین دو فک» زبان، و منظور از «بین دو پا» شرمگاه است.

ثواب توبه

از انس بن مالک - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمود:

«الله أشد فرحا بتوبة عبده حين يتوب إليه من أحدكم كان على راحلته بأرض فلاة، فانفلتت منه وعليها طعامه وشرابه، فأيس منها، فأتى شجرة، فاضطجع في ظلها، قد أيس من راحلته، فبينما هو كذلك إذا هو بها قائمة عنده، فأخذ بخطامها، ثم قال من شدة الفرح: اللهم أنت عبدي وأنا ربك، أخطأ من شدة الفرح». «بی شک الله برای توبه بنده اش هنگامی که به سوی او توبه می کند بیشتر از یکی از شما شاد می شود که بر مرکب خود در صحرائی باشد و مرکبش از او بگریزد، در حالی که آب و غذایش بر آن است، پس از دستیابی به آن نومید شود، و نزد درختی بیاید و زیر سایه آن به پهلوی بخوابد، و از [بازگشت] حیوانش ناامید است، و در همین حال ناگهان مرکبش را نزد خود ایستاده بیابد، و افسارش را بگیرد، و سپس از شدت خوشحالی بگوید: خدایا تو بنده منی و من پروردگار تو، و از شدت شادی اشتباه کند».

به روایت مسلم (۲۷۴۷)

ثواب عمل صالح در دوران فساد

از معقل بن یسار - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«عبادة في الهرج كهجرة إليّ». «عبادت در دوران هرج، مانند هجرت به سوی من است».

به روایت مسلم (۲۹۴۸)

«هرج» با سکون راء، یعنی اختلاف و فتنه.

ثواب فقرا و مستضعفان

از عمران بن حصین - رضی الله عنه - روایت است که پیامبر - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«اطلعت في الجنة فرأيت أكثر أهلها الفقراء، واطلعت في النار فرأيت أكثر أهلها النساء». «در بهشت نگاه انداختم و دیدم که بیشتر اهل آن فقرایند، و در دوزخ نظر انداختم و دیدم که بیشتر اهل آن زنانند».

به روایت بخاری (۳۲۴۱) و مسلم (۲۷۳۷) از ابن عباس - رضی الله عنهما -.

و از اسامه - رضی الله عنه - از پیامبر - صلی الله علیه وسلم - روایت است که فرمودند:

«قمت على باب الجنة، فكان عامة من دخلها المساكين، وأصحاب الجَدِّ محبوسون، غير أن أصحاب النار قد أُمر بهم إلى النار، وقمت على باب النار فإذا عامة من دخلها النساء». «بر دروازه بهشت ایستادم و عموم کسانی که وارد آن می شدند بینوایان بودند، و ثروتمندان [بهشتی] را نگه داشته و هنوز اجازه ی ورود نداده

بودند؛ جز دوزخیانی که دستور رسیده بود آنها را به دوزخ ببرند. و بر دروازه ی دوزخ ایستادم؛ بیشتر کسانی که وارد دوزخ می شدند، زنان بودند».

به روایت بخاری (۵۱۹۶) و مسلم (۲۷۳۶)

و از ثوبان - رضی الله عنه - روایت است که گفت:

كنت قائما عند رسول الله صلى الله عليه وسلم فجاء خبر من أحبار اليهود فقال: جئت أسألك، فقال له رسول الله صلى الله عليه وسلم: «أينفعك شيء إن حدثتك؟» قال: أسمع بأذني، فنكت رسول الله صلى الله عليه وسلم معه، فقال: «سل» فقال اليهودي: أين يكون الناس يوم تبدل الأرض غير الأرض والسموات؟ نزد رسول الله - صلى الله عليه وسلم - ایستاده بود پس یکی از احبار یهود آمد و گفت: آمده ام تا از تو بپرسم، رسول الله - صلى الله عليه وسلم - فرمود: «آیا اگر به تو بگویم سودی برایت خواهد داشت؟» گفت: با گوشه‌ایم می شنوم. پس پیامبر - صلى الله عليه وسلم - با چوبی که در دست داشت بر زمین زد و فرمود: «بپرس» یهودی گفت: مردم در روزی که زمین غیر از زمین و آسمانها غیر از این آسمانها می شود، مردم کجا خواهند بود؟ فقال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «هم في الظلمة دون الجسر» قال: فمن أول الناس إجازة؟ قال: «فقراء المهاجرين». رسول الله - صلى الله عليه وسلم - فرمود: «آنان در تاریکی ای پیش از پل هستند» گفت: کدام یک از مردم زودتر عبور می کنند؟ فرمود: «فقراء المهاجرين».

به روایت مسلم (۳۱۵)

عن أبي عبد الرحمن الحبلي قال: جاء ثلاثة نفر إلى عبد الله بن عمرو بن العاص، وأنا عنده، فقالوا: يا أبا محمد إنا والله ما نقدر على شيء، لا نفقة، ولا دابة، ولا متاع، فقال لهم: ما شئتم، إن شئتم رجعتم إلينا فأعطيناكم ما يسر الله لكم، وإن شئتم ذكرنا أمركم للسلطان، وإن شئتم صبرتم، فإني سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول: «إن فقراء المهاجرين يسبقون الأغنياء يوم القيامة إلى الجنة بأربعين خريفاً» قالوا: فإنا نصبر، لا نسأل شيئاً. از ابو عبد الرحمن حبلی روایت است که گفت: سه نفر نزد عبدالله بن عمرو بن العاص آمدند در حالی که من نزد او بودم، پس گفتند: ای ابامحمد، ما به خدا سوگند توانایی هیچ چیز را نداریم، نه نفقه ای و نه حیوانی و نه کالایی داریم. او به آنان گفت: هر چه شما بخواهید، اگر بخواهید به نزد ما بازگردید و آنچه را الله فراهم ساخته به شما می دهیم، و اگر خواستید امر شما را نزد سلطان یاد می کنیم، و اگر بخواهید صبر پیشه کنید، زیرا من از رسول الله - صلی الله علیه وسلم - شنیدم که می فرمود: «فقراء مهاجرین در روز قیامت چهل سال زودتر از ثروتمندان به بهشت می رسند». آنان گفتند: پس ما صبر پیشه می سازیم، و چیزی نمی خواهیم.

به روایت مسلم (۲۹۷۹)

«جَد» با فتح جیم، به معنای بهره و ثروت است.

ثواب گمان نیک به الله

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که گفت: پیامبر - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«يقول الله تعالى: أنا عند ظن عبدي بي». «الله تعالى می فرماید: من نزد گمان بنده ام نسبت به خود هستم».

به روایت بخاری (۷۴۰۵) و مسلم (۲۶۷۵)

ثواب افشای سلام

عن أبي هريرة، قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: "لا تدخلون الجنة حتى تؤمنوا، ولا تؤمنوا حتى تحابوا، أولا أدلكم على شيء إذا فعلتموه تحاببتم؟ أفشوا السلام بينكم". از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند: «به بهشت داخل خواهید شد، تا آنکه ایمان آورید، و ایمان نخواهید آورد تا آنکه یکدیگر را دوست بدارید؛ آیا شما را به چیزی راهنمایی نکنم که اگر انجامش دهید بین شما محبت حاصل گردد؟ سلام را در بین خود افشا کنید».

به روایت مسلم (۹۳)

وعن عبد الله بن سلام رضي الله عنه قال: سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول: "يا أيها الناس، أفشوا السلام، وأطعموا الطعام، وصلوا الأرحام، وصلوا والناس نيام، تدخلوا الجنة بسلام". و از عبدالله بن سلام - رضی الله عنه - روایت است که گفت: شنیدم

که رسول الله - صلى الله عليه وسلم - می فرمود: «ای مردم، سلام را افشا کنید، و غذا بدهید، و پیوند با خویشان را پیوسته دارید، و در حالی که مردم خوابند نماز بگزارید، تا در سلامت به بهشت داخل گردید».

[امام] ترمذی (۲۴۸۵)؛ آن را روایت کرده و درباره آن گفته: این حدیثی حسن صحیح است.

ثواب سلام بر اهل خانه

عن أنس - رضي الله عنه - قال: قال لي رسول الله - صلى الله عليه وسلم: "يا بني، إذا دخلت على أهلک، فسلم، یکن برکة علیک، وعلی أهل بیتک". رواه الترمذی، (2698) وقال: "حدیث حسن صحیح". از انس - رضی الله عنه - روایت است که گفت: رسول الله - صلى الله عليه وسلم - خطاب به من فرمودند: «فرزندم، هرگاه بر خانواده ات وارد شدی سلام کن، تا این برکتی بر تو و بر اهل خانه ات باشد». به روایت ترمذی (۲۶۹۸) و می گوید: «این حدیثی حسن و صحیح است».

ثواب انسانهای رحیم و مهربان

از اسامه بن زید - رضی الله عنهما - روایت است که پیامبر - صلى الله عليه وسلم - فرمودند:

«إنما یرحم الله من عباده الرحماء» «همانا الله به آنانی از بندگان رحیم می نماید، که اهل رحمتند».

به روایت بخاری (۱۲۸۴) و مسلم (۹۲۳)

ثواب دعا در ساعت استجابت

از جابر - رضی الله عنه - روایت است که گفت: شنیدم که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

«إن في الليل لساعة، لا يوافقها رجل مسلم يسأل الله تعالى خيراً من أمر الدنيا والآخرة، إلا أعطاه إياه، وذلك كل ليلة». «در شب مدت زمانی است که اگر بنده ی مسلمانی آن را دریابد و در آن، امر نیکی از امور دنیا و آخرت را از الله متعال درخواست کند، الله خواسته اش را برآورده می سازد؛ و این لحظه در همه ی شب ها وجود دارد».

به روایت مسلم (۷۵۷)

ثواب دعوت به الله

از سهل بن سعد - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمود:

«لأن يهدي الله بك رجلاً واحداً خير لك من أن يكون لك حمر النعم». «اینکه الله توسط تو یک نفر را هدایت کند برایت بهتر از آن است که شتران سرخ داشته باشی».

به روایت بخاری (۳۰۰۹) و مسلم (۲۴۰۶)

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

“من دعا إلى هدى كان له من الأجر مثل أجور من تبعه لا ينقص ذلك من أجورهم شيئاً، ومن دعا إلى ضلالة كان عليه من الإثم مثل آثام من تبعه، لا ينقص ذلك من آثامهم شيئاً”. «هر کس به سوی هدایتی فرا خواند برایش مانند اجر کسانی که از او پیروی کنند خواهد بود، و این از اجر آنها چیزی کم نمی کند، و کسی که به سوی گمراهی ای دعوت دهد بر او مانند گناهان کسانی که از وی پیروی کنند خواهد بود، و این از گناهان آنها چیزی کم نمی کند».

به روایت مسلم (۲۶۷۴)

از جریر بن عبدالله - رضی الله عنه - روایت است که گفت:
رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند:

“من سن في الإسلام سنة حسنة، فعمل بها بعده، كتب له مثل أجر من عمل بها، ولا ينقص من أجورهم شيء، ومن سن في الإسلام سنة سيئة، فعمل بها بعده، كتب عليه مثل وزر من عمل بها، ولا ينقص من أوزارهم شيء”. «کسی که در اسلام سنتی نیک به جای بگذارد و آیندگان به آن عمل کنند، برایش مانند اجر کسانی که به آن عمل کنند نوشته می شود بدون آنکه از پاداش آنان چیزی کم شود، و کسی که در اسلام سنت بد بنیان گذارد و آیندگان به آن عمل کنند، برای او گناه کسانی که به آن عمل کنند نوشته می شود، بدون آنکه از گناه آنان چیزی کم شود».

به روایت مسلم (۱۰۱۷)

ثواب تبلیغ حدیث پیامبر - صلی الله علیه و سلم -

از ابن مسعود - رضی الله عنه - روایت است که گفت:
شنیدم که رسول الله - صلی الله علیه و سلم - فرمودند:

“نضر الله امرأ سمع منا شيئاً فبلغه كما سمعه، فرب مبلغ أوعى من سامع”. «الله شاداب سازد کسی را که از من چیزی شنید و آن را همانطور که شنیده [به دیگران] برساند، زیرا چه بسا آنکه سخن به او رسیده آگاهتر از کسی باشد که سخن را [مستقیماً] شنیده است».

به روایت ترمذی (۲۶۵۷)؛ او می گوید: حدیثی حسن صحیح است.

عن أنس بن مالك، قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: “إن الله ليرضى عن العبد أن يأكل الأكلة فيحمده عليها أو يشرب الشربة فيحمده عليها”. از انس بن مالک - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه و سلم - فرمود: «همانا الله متعال از بنده ای که خوردنی بخورد و الحمد لله بگوید یا نوشیدنی بنوشد و الحمد لله بگوید، راضی می شود».

به روایت مسلم (۲۷۳۴)

فهرست

گزیده کتاب بازار پرسود در ثواب اعمال خیر (المتجر الرابع فی ثواب	
(العمل الصالح	2
ثواب علم و علما	2
ثواب آموزش علم	3
ثواب وضو و کامل انجام دادن آن	4
ثواب انجام کامل وضو در هنگام سختی ها	5
ثواب مسواک زدن	6
ثواب محافظت از وضو	6
ثواب گفتن شهادتین پس از وضو	7
ثواب ادای نماز پس از وضو	7
ثواب مؤذن	9
پاداش دنبال کردن مؤذن (تکرار اذان پس از او)	10
ثواب ذکر و دعای مشروع بعد از اذان	11
ثواب نماز	13
ثواب نمازهای فرض و محافظت بر آن	14
ثواب نماز صبح و عصر به همراه هم	15
ثواب نماز عصر	17
ثواب نماز صبح	18
ثواب نماز عشاء و صبح در جماعت	18
ثواب ادای نماز در وقت آن	19
فضیلت آمین گفتن در نماز	19
فضیلت گفتن «اللهم ربنا لك الحمد» پس از برخاستن از رکوع	20
فضیلت گفتن «ربنا ولك الحمد حمدا كثيرا» پس از برخاستن از رکوع	
	21

- 22 ثواب نماز جماعت
- 23 ثواب نماز در صف اول
- 24 ثواب نماز در مسجد الحرام و مسجد نبوی
- 25 ثواب کسی که برای الله عزوجل مسجدی بسازد
- 25 ثواب گام نهادن به سوی مساجد
- 27 ثواب کسی که دلش وابسته مساجد باشد
- 28 ثواب کسی که در مسجد منتظر نماز می ماند
- 28 ثواب نماز مستحب در خانه
- 29 ثواب محافظت بر سنتهای راتبه
- 30 ثواب دو رکعت [قبلیه] [صبح]
- 30 ثواب وتر در آخر شب
- 31 ثواب کسی که شب را به نماز برخیزد و خانواده اش را بیدار کند
- 32 ثواب نماز ضحی (چاشت)
- 32 ثواب نماز جمعه
- 33 ثواب غسل و خوش بویی و گوش سپردن به خطبه جمعه
- 34 ثواب زود رفتن به نماز جمعه
- 36 ثواب جستن ساعت اجابت در روز جمعه
- 36 ثواب کسی که آخرین سخنش در دنیا «لا اله الا الله» باشد
- 36 ثواب تشییع جنازه
- 37 ثواب کسی که صد نفر از مسلمانان بر او نماز میت بگذارند
- 38 ثواب کسی که هنگام مصیبت «انا لله وانا الیه راجعون» بگوید
- 39 ثواب کسی که در طاعون بمیرد
- ثواب کسی که دو یا سه فرزندش که به بلوغ نرسیده اند از دنیا بروند
- 40

- ثواب کسی که محبوبش از اهل دنیا بمیرد و از روی احتساب صبر کند
41
- ثواب صدقه
42
- ثواب کارگزار صدقه و انباردار آن اگر امانتدار باشند
44
- ثواب صدقه کسی که دست تنگ است
45
- ثواب صدقه پنهانی
46
- ثواب کسی که روزی اش کفاف باشد پس قناعت پیشه سازد و پاکدامنی
ورزد و از روی اعتماد به الله و توکل بر او از کسی چیزی نخواهد
46
- ثواب غذا دادن در راه الله تعالی
47
- ثواب کسی که انسان یا حیوانی را آب دهد
49
- ثواب کسی که درختی بکارد
50
- ثواب انفاق در وجوه خیر
51
- ثواب کسی که به بدهکار دست تنگ آسان گیرد یا به او فرصت دهد یا
از بدهی اش کم کند
51
- ثواب روزه
53
- ثواب کسی که رمضان را از روی ایمان و احتساب روزه شود
55
- ثواب کسی که رمضان را از روی ایمان و احتساب به نماز ایستد ..
56
- ثواب کسی که شب قدر را از روی ایمان و احتساب به نماز ایستد .
56
- ثواب سحری
56
- ثواب تعجیل در افطار
57
- ثواب کسی که رمضان را روزه گیرد و در پی آن شش روز از شوال
را روزه شود
57
- ثواب روزه روز عرفه
58
- ثواب روزه روز عاشورا
58
- ثواب روزه ماه محرم الله
58
- ثواب روزه ماه شعبان
59

- 59 ثواب کسی که سه روز از هر ماه را روزه شود
- 60 ثواب روزه روز دوشنبه
- 61 ثواب روزه یک روز در میان
- 61 ثواب حج و عمره
- 62 ثواب عمره در ماه رمضان
- 62 ثواب عمل نیک در دهه ذی الحجه
- 63 ثواب سکونت در مدینه نبوی
- 63 ثواب آموختن قرآن و تلاوت آن
- 68 ثواب تلاوت سوره فاتحه
- 68 ثواب تلاوت سوره بقره
- 69 ثواب تلاوت آیه الکرسی
- 70 ثواب تلاوت آیات پایانی سوره بقره
- 70 ثواب تلاوت سوره بقره و آل عمران
- 72 ثواب سوره کهف
- 72 ثواب حفظ ده آیه از آغاز سوره کهف
- 73 ثواب تلاوت سوره اخلاص (قول هو الله احد)
- 73 ثواب ذکر الله تعالى
- 74 ثواب مجالس ذکر
- 76 ثواب کلمه توحید (لا اله الا الله)
- ثواب گفتن «لا اله الا الله وحده لا شریک له، له الملك وله الحمد، وهو
 على كل شيء قدير» صد بار در روز 76
- 77 ثواب گفتن صد بار «سبحان الله وبحمده» در روز
- 77 «ثواب گفتن «سبحان الله وبحمده، سبحان الله العظيم»
- 78 «ثواب گفتن «سبحان الله والحمد لله
- 78 «ثواب گفتن «سبحان الله، والحمد لله، ولا اله الا الله، والله اكبر»

- 79 ثواب تسبیح گفتن.
- 80 «ثواب گفتن «سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ عَدَدَ خَلْقِهِ، وَرِضَا نَفْسِهِ، وَزَنَةَ عَرْشِهِ وَوَمِدَادَ كَلِمَاتِهِ»
- 81 «ثواب گفتن «لا حول ولا قوة إلا بالله»
- 81 فضیلت سید الاستغفار
- 82 «ثواب گفتن «أعوذ بكلماتِ الله التاماتِ من شرِّ ما خلقَ»
- 83 ثواب آنچه پیش از خواب گفته می شود.
- 84 ثواب کار کسی که شب از خواب می پرد (ثواب گفتن ذکرى که بعد (بلند از شدن از خواب شب گفته می شود.
- 85 ثواب اذکاری که در پی نمازهای فرض گفته می شود.
- 87 ثواب دعا.
- 87 ثواب دعا برای برادر در غیبت او.
- 88 ثواب استغفار
- 88 ثواب صلوات بر پیامبر - صلی الله علیه و سلم -.
- 89 ثواب نیکی با پدر و مادر.
- 90 ثواب صلوة رحم.
- 92 ثواب هزینه کردن برای همسر و خانواده.
- 94 ثواب کسی که دو دختر یا دو خواهر داشته باشد و برای آنان شکیبایی ورزد و در حقشان نیکوکاری کند.
- 96 ثواب کسی که برای بیوه زن و بینوا تلاش می کند.
- 96 ثواب کفالت یتیم.
- 97 ثواب کسی که برادری را در راه الله زیارت کند.
- 98 ثواب کسی که نیاز برادران مسلمانش را برآورده سازد.
- 99 ثواب کسی که بیماری را عیادت کند.
- 101 ثواب صدق (راستی).

- 102..... ثواب گذشت و فروتنی
- 103..... ثواب نرمش در همه کارها
- 104..... ثواب کسی که عورت برادر مسلمانش را بپوشاند
- 104..... ثواب اصلاح روابط میان مردم
- ثواب کسی که از غیبت مسلمان جلوگیری می کند و از آبرو و شخصیت او هنگامی که غایب است دفاع می کند..... 105
- 105..... ثواب دوست داشتن در راه الله تعالی
- 107..... ثواب صبر بلا و مصیبت اگرچه بلایی کوچک باشد
- 111..... ثواب تب
- ثواب کسی که بینایی اش را از دست بدهد و صبر کند و پاداش آن را در نظر گیرد..... 112
- 112..... ثواب برداشتن آزار از راه
- 114..... ثواب کسی که مار یا مارمولکی را بکشد
- 114..... ثواب تاجر راستگوی امانتدار
- 115..... ثواب آسانگیری در خرید و فروش
- 115..... ثواب کسی که شرمگاه خود را از ترس الله عزوجل حفظ نماید
- 116..... ثواب توبه
- 116..... ثواب عمل صالح در دوران فساد
- 117..... ثواب فقرا و مستضعفان
- 120..... ثواب گمان نیک به الله
- 120..... ثواب افشای سلام
- 121..... ثواب سلام بر اهل خانه
- 121..... ثواب انسانهای رحیم و مهربان
- 122..... ثواب دعا در ساعت استجاب
- 122..... ثواب دعوت به الله

